اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۹ بهمن ۱۴۰۱ • ۷ رجب ۱۴۴۴ • ۲۹ ژانویه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۱۲ • ۸صفحه • قیمت ۵۰۰۰ تومان

اعتقاد به ایران فولادی اشتباه است

ششمین همایش بین‌المللی سنگ‌آهن ایران پس از ۲ سال تاخیر به دلیل محدودیت‌های کرونایی در سالن اجلاس سران با حضور مسئولان و مدیران معدنی و فولادی کشور برگزار و به موضوع توسعه همه‌جانبه در بخش معدن پرداخت. مهرداد اکبریان، رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران در ششمین همایش بین‌المللی سنگ‌آهن ایران اظهار کرد: این همایش امروز با تاخیر دو ساله...

۳

چالش نیروی انسانی ماهر در بخش معدن

از دید کارشناسان یکی از چالش‌های بسیار مهم بخش معدن در شرایط کنونی کمبود نیروی انسانی ماهر است. بخش معدن و صنایع معدنی پیشران اقتصاد است و با متحول‌شدن این بخش، سایر بخش‌های صنعتی و اقتصادی کشور متحول خواهد شد اما این بخش همچنان با چالش‌های بسیاری مواجه است. از دید کارشناسان یکی از چالش‌های بسیار مهم بخش معدن...

۲

در گفت‌وگوی «روزگارمعدن» درباره پیش‌نیازهای اشتغالزایی حوزه معدن مطرح شد

ضرورت جبران عقب‌ماندگی‌ها در بخش اکتشاف

۴

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

بدون استراتژی بهره‌وری رشد نمی‌کند ۲

یادداشت‌ها

موانع رشد اشتغال در معدن ۴

دستمزد کارگران تاثیری بر تورم ندارد ۷

تیترهای روز

بن‌بست اشتغالزایی

یکی از مهم‌ترین وعده‌های ابراهیم رئیسی در زمان انتخابات ریاست جمهوری، ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل بود.ابراهیم رئیسی چندی پیش ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل را نیاز کشور، تکلیف قانونی و وعده دولت.. ۷

فصل جدید تقاضا پیش روی فلز سرخ ۸

فرونشست بحران دهان گشوده در خراسان رضوی ۶

مجتمع فولاد مبارکه

آگهی فراخوان شناسایی تامین کننده
شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)

نوع آگهی: فراخوان شناسایی تامین کننده
موضوع آگهی: فراخوان شناسایی سازندگان پاتیل‌های حمل سرباره
متن آگهی: شرکت فولاد مبارکه در نظر دارد از طریق فراخوان تعدادی پاتیل حمل سرباره به حجم ۳۰ مترمکعب و وزن حدودی ۴۰ تن برای هر پاتیل از طریق تولید به روش ریخته‌گری معکوس، شناسایی نماید. لذا از سازندگان معتبر درخواست می‌گردد حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۳ در سیستم مدیریت ارتباط با تامین‌کنندگان ثبت‌نام و مدارک خود را پوست نماید.

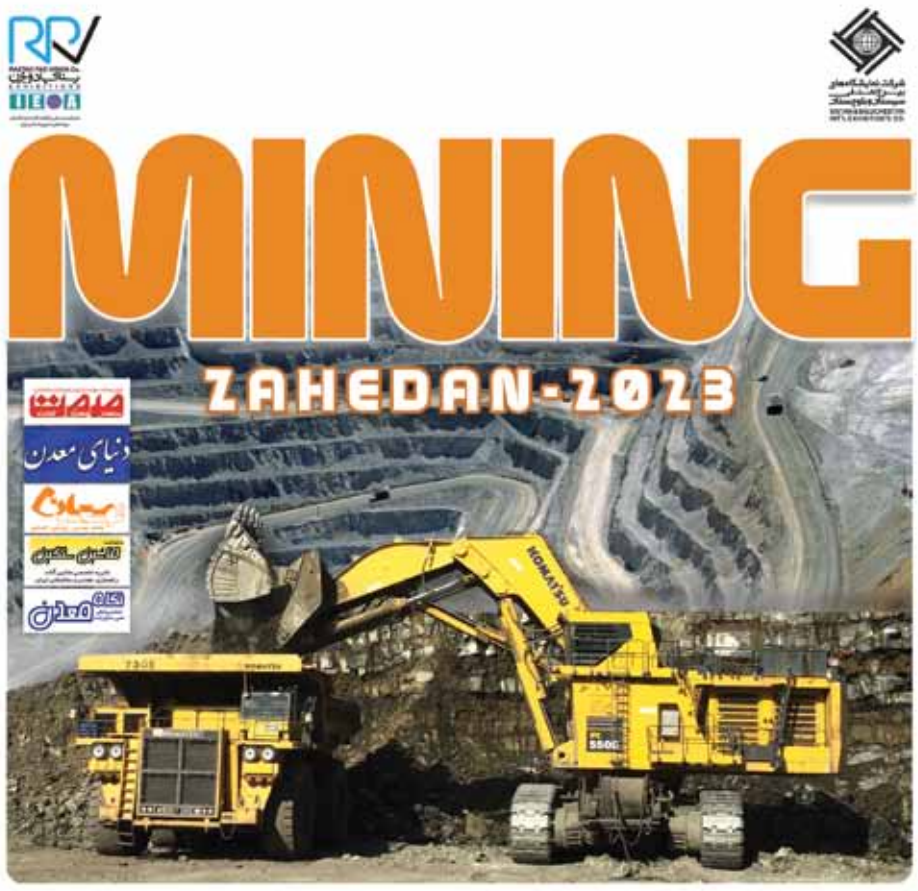
مدارک موردنیاز:
شرکت فولاد مبارکه در نظر دارد جهت شناسایی پیمانکاران توانمند در زمینه مناقصه انجام عملیات تعمیر و بازسازی اسپیندل‌های نورد گرم سبا مناقصه عمومی یک مرحله‌ای بر گزار نماید. لذا از کلیه شرکت‌های توانمند در این زمینه دعوت به همکاری و ثبت‌نام می‌نماید.

مدارک مورد نیاز:
۱. اطلاعات عمومی تولیدکننده (آگهی تاسیس، آخرین تغییرات، اسناد سهامداری، اسناد ثبتی، پروانه بهره‌برداری)
۲. برگ مالیات قطعی، لیست بیمه، اسناد تملک
۳. سوابق کاری، ایزو و گواهینامه‌ها و استانداردها، گواهی حسن انجام کار

نحوه دریافت مدارک: مراجعه به وب‌سایت شرکت فولاد مبارکه به نشانی: www.msc.ir و ورود به سامانه SRM و دریافت مدارک
مهلت ارسال مدارک: ۱۴۰۱/۱۱/۱۳
نحوه ارسال مدارک: از طریق سامانه SRM در سایت شرکت فولاد مبارکه نسبت به ثبت‌نام و الصاق مدارک اقدام فرمایید.
اطلاعات تماس با کارشناس: لطفا در ساعات اداری از ساعت ۸ الی ۱۴ با شماره‌های ۰۳۱۵۲۷۳۵۰۳۵ - ۰۹۰۱۰۴۲۱۰۳ - ۰۹۱۳۳۰۰۶۶۴۹ آقای مهندس کرمی‌زاده تماس حاصل فرمایید.
ارایه مدارک و سوابق هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان
۱۴۰۱-۱۲۵

RRV

نمایشگاه بین‌المللی
معدن، صنایع معدنی، فرآوری مواد معدنی، ماشین‌آلات و تجهیزات وابسته

The International Exhibition Of
Mine, Mining,Mining Industries,
Mineral Processing,
Machineryand Related Equipment

12 - 15 February 2023
Visit time: 16 - 22
International Exhibition Center Of
Sistan and Baluchestan-IRAN

۲۳ الی ۲۶ بهمن‌ماه ۱۴۰۱
ساعت بازدید: ۱۶-۲۲
محل دائمی نمایشگاه بین المللی سیستان و بلوچستان

برگزارکننده: رستاک پادویژن
+989120295791
rastakmining.events
mining@rastak-expo.com
تلفکس: ۷-۸۸۳۴۶۴۵۵ ۹۸۲۱+
www.rastak-expo.com

جشنواره کریستال
تبلیغات با قیمت استثنایی

صمت
صنعت معدن تجارت

گستر نیوز
پایگاه خبری

سایت ها
WWW.SMTNEWS.IR
WWW.GOSTARESH.NEWS
WWW.ROUZEGAREMADAN.COM

ایمیل ADS.SMTNEWS@GMIL.COM

شماره بازرگانی ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۲۱

درج ۲ نوبت آگهی ۴ کادری در پر تیراژ ترین روزنامه صنعتی کشور
تولید ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در پایگاه خبری گسترش نیوز
باز نشر ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای در روزنامه صمت
درج بنر سی روزه در پایگاه خبری گسترش نیوز
درج یک صفحه پوستر در اولین ویژه نامه صمت
درج بنر در سایت صمت و روزگار معدن و روزگار ما

روزگار معدن

اخبار

۲

یکشنبه
● ۹ بهمن ۱۴۰۱
● ۷ رجب ۱۴۴۴
● ۲۹ ژانویه ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۱۲

سرمقاله

بدون استراتژی، بهره‌وری رشد نمی‌کند

(بخش پایانی)

سهراب حسینی
کارشناس معدن

مثال دیگر اینکه در کشور ما بین ۶۰ تا ۷۰نوع ماده معدنی وجود دارد، اما هنوز نمی‌دانیم کدام ماده معدنی در اولویت استخراج است، چه ماشین‌آلاتی برای استخراج آن نیاز داریم، آنالیز کدام ماده برای ما اهمیت بیشتری دارد و باید برای آن آزمایشگاه مجهز و متخصصان مجرب داشته باشیم.

وقتی استراتژی افزایش بهره‌وری تدوین می‌شود، باید در زمینه استخراج، روش کار، نوع و میزان مواد ناریه موردنیاز و چگونگی تهیه و تولید آن برنامه‌ریزی کنیم که مثل امروز با کمبود مواد ناریه مواجه نشویم. بدون شک باید روش‌های حمل هم مشخص شود.

باید دانست بهترین و در دسترس‌ترین شیوه حمل جاده‌ای است یا ریلی. مثلا اگر زغال‌سنگ با کامیون و از طریق جاده حمل شود، رطوبت جذب می‌کند، پس اگر مقصد بندرعباس باشد، وزن بار به‌واسطه شرجی بودن هوا افزایش می‌یابد، پس مهم است بدانیم که هر نوع باری را باید به چه روشی منتقل و زیرساخت موردنیاز را فراهم کرد.

گسترش حمل‌ونقل ریلی یکی دیگر از نیازهای بخش معدنی است که سال‌ها است هیچ تغییری در ظرفیت آن ایجاد نشده است، همین‌طور حمل‌ونقل دریایی که در بحث صادرات بسیار مهم و حیاتی است.برای افزایش بهره‌وری، تعیین استراتژی باید هوشمندانه باشد و با تغییر شرایط بازار، پیش‌بینی افزایش و کاهش قیمت‌ها و میزان عرضه و تقاضا، تغییر کند. پس نباید صلب و ثابت باشد و همواره بدون تغییر باقی بماند. ختم کلام اینکه بزرگ‌ترین مانع برای افزایش بهره‌وری در بخش معدن فقدان استراتژی و سیاست‌گذاری است. این نقیصه باعث می‌شود که مبنایی برای مقایسه عملکرد نداشته باشیم و ندانیم نقاط قوت و ضعف‌مان چیست، نرخ تمام‌شده محصولات معدنی و صنعتی‌مان چقدر است؟ مزیت‌های رقابتی‌مان کجاست و از کجا آسیب می‌بینیم، نمی‌دانیم برای حفظ و افزایش کارآیی سرمایه‌های انسانی چه باید بکنیم و در زمینه کنترل و بهبود فرآیندها و محصولات چه گام‌هایی باید برداریم؟

سیاست‌گذاری کلان به‌عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است که تنها در صورت حضور در جریان بین‌المللی اطلاعات و تحلیل سریع داده‌ها به این مهم دست خواهد یافت.

چالش نیروی انسانی ماهر در بخش معدن

گروه معدن

از دید کارشناسان یکی از چالش‌های بسیار مهم بخش معدن در شرایط کنونی کمبود نیروی انسانی ماهر است.

به گزارش معدن‌نیوز، بخش معدن و صنایع معدنی پیشران اقتصاد است و با متحول‌شدن این بخش، سایر بخش‌های صنعتی و اقتصادی کشور متحول خواهد شد اما این بخش همچنان با چالش‌های بسیاری مواجه است. از دید کارشناسان یکی از چالش‌های بسیار مهم بخش معدن در شرایط کنونی کمبود نیروی انسانی ماهر است. نیروی انسانی اکنون آن طور که باید از مهارت‌های لازم و کافی برای فعالیت در این صنعت برخوردار نیستند و سرمایه‌گذاری در آموزش و ارتقاء منابع انسانی از مهم‌ترین اقداماتی است که منجر به توسعه هرچه بیشتر و افزایش بهره‌وری بخش معدن کشور خواهد شد.

امین صفری، معاون امور معادن و صنایع معدنی گروه سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در این زمینه اظهار داشت: از منظر نبود نیروی انسانی ماهر در این بخش می‌توانیم از دو جنبه به مسئله بپردازیم. یکی ورود نیروی انسانی متخصص در حوزه معدن و دیگری خروجی‌ها در این بخش است.

وی افزود: در بخش ورودی‌ها، ورود نیروی انسانی از دانشگاه‌های داخل است، دانشگاه‌های ما به طرز بارز و روشنی در سال‌های اخیر نه تنها رشدی نداشته و متناسب با تغییرات تکنولوژی و تغییرات روز دنیا پیش نرفته‌اند بلکه به نظر می‌رسد با افت کیفی خروجی‌های دانشگاه‌ها نیز مواجه هستیم. برای نمونه واحدهای درسی رشته معدن حداقل در بیست سال اخیر هیچ تغییری نکرده است و منابع درسی همان منابع بیست سال گذشته است. نه تنها فهرست موضوعات بلکه منابع هم تغییر نکرده است اما امور اجرایی، فرآیندها و تکنولوژی طی چند سال اخیر به شدت دستخوش تغییر بوده و پوست انداخته است، در نتیجه ورودی‌های ما ورودی‌هایی با علم ۳۰ سال گذشته هستند.

معاون امور معادن و صنایع معدنی «ومعادن»گفت: مسئله دیگر این است که رشته معدن یک رشته تئوریک و آزمایشگاهی نیست، بلکه یک رشته کاملا اجرایی است اما متاسفانه در واحدهای درسی به بحث اجرایی بودن آن پرداخته نمی شود و نتیجه این است که وقتی نیروهایی از بهترین دانشگاه‌های کشور استخدام می‌کنیم با نیروی انسانی مواجه هستیم که هیچ آشنایی با بخش‌های معدن ندارد نه تنها برای انجام کار مهارت ندارد حتی نسبت به این کار آشنایی هم ندارد.

وی ادامه داد: به عقیده بنده این امر نیازمند یک تغییر جدی در این بخش هستی که اراده آن حتما باید از سوی دانشگاه باشد نه صنعت. به نظر من دانشگاه می‌تواند با وجود سازمان‌های چون ایمیدرو، یک تعامل جدی ایجاد کند و کمیته مشترکی را شکل دهد تا واحدهای درسی را تغییر و بازدیدهای حین تحصیل را افزایش دهند. این امری ضروری است تا موضوعات کاربردی افزایش یابد و در کنار ان باید از الگوی دانشگاه‌های بین‌المللی استفاده شود و سرفصل دروس با علم روز دنیا متناسب شود.

صفری با اشاره به گفته معاون معادن و فرآوری وزارت صمت در زمینه استفاده از متخصصان خارجی گفت: در دوره وزارت مهندس نعمت‌زاده نیز این موضوع عنوان گردید و دلیل پیشنهادات این است که زمانی که مدیران به صورت جدی وارد مرحله اجرا می‌شوند کمبود نیروی انسانی متخصص را احساس می‌کنند.

به گفته‌ی معاون امور معادن و صنایع معدنی «ومعادن»، ما از نظر دانش نیروی انسانی و متخصص داخلی بدون تعارف فقیر هستیم. تعدد و کمیت ما بالا است اما این دانش عمق ندارد و به روز نیست. دانش فارغ‌التحصیلان ما در بخش معدن قدیمی است و دانشجویان و فارغ‌التحصیلان ما از تکنولوژی‌های روز حوزه خود اطلاعی ندارند لذا این حوزه نیازمند تغییر جدی است.

وی ادامه داد: لازمه این کار اراده دانشگاه، تعامل جدی برای تغییر واحدهای درسی و استراتژی‌ها و تغییر نگرش به تدریس در دانشگاه است. مرحله بعدی تشکیل کمیته مشترک با سازمان‌هایی همچون ایمیدرو است که خود اجرایی هستند و کارشناسان این حوزه به عنوان دستگاه‌های حاکمیتی و اجرایی در آن کار می‌کنند. به نظر می‌رسد باید کمیته تشکیل شود و از ابتدا و مجددا این بخش شکل گیرد.

صفری گفت: دانشکده مهندسی معدن دانشگاه صنعتی امیرکبیر از گذشته به عنوان یکی از بهترین دانشگاه‌ها در این رشته بوده است اما همان‌گونه که اشاره کردم منابع ما به‌روز نیست و باید از منابعی که در دنیا استفاده می‌شوند، الگو بگیریم. واحدهای درسی باید تغییر کنند و کاربردی‌تر شود و رابطه دانشجو با حوزه عملیاتی عینی‌تر شود.

وی تاکید کرد: دانشگاه باید در بخش پایان‌نامه به شدت سختگیر باشد چرا که پایان‌نامه‌ها در همه رشته‌ها به ویژه در معدن تکراری و غیر واقعی هستند، باید در این حوزه به شدت سختگیر باشیم. شرکت‌های معدنی کشور شرایط خوبی به لحاظ درآمدی دارند که پس از اینکه دانشگاه نگاه خود را تغییر داد می‌تواند با شرکت‌های بزرگ وارد توافق شود و این شرکت‌ها در قالب نقش مسئولیت اجتماعی خود از نخبگان حمایت کنند.

صفری در ادامه عنوان کرد: نهادهای مختلف برای تامین نیروی انسانی خود دانشگاه تشکیل می‌دهند که اگر این اتفاق در صنعت نیز بیفتد اتفاق خوبی است. در گذشته موسسه آموزش و پژوهشی وزارت صنایع و معادن وجود داشت که علاقمندان در آنجا دوره می‌دیدند.

معاون امور معادن و صنایع معدنی «ومعادن» بیان کرد: باید از ظرفیت‌های موجود استفاده کرد. این کار پیچیده و سختی نیست و فقط باید اراده‌اش اتفاق بیفتد که نتیجه آن را طی ۵ تا ۱۰ سال آینده مشاهده کنیم. در کشور نیروهای مستعد و دانشجویان علاقمند وجود دارد که باید تحت آموزش‌های صحیح قرار گیرند. ورودی‌های ما بدون تعارف نه تنها علم روز را ندارند بلکه توانمندی‌های اجرایی نیز نداشته و شناخت حداقلی با معدن دارند.

وی افزود: باید از دانشگاه پرسید که تا کی می‌خواهند به این شیوه ادامه بدهند؟ اگر پای درد دل دانشگاه بنشینید می‌گوید حوزه صنعت با ما همکاری نمی‌کند، مقصود از این همکاری چیست؟ ایجاد پروژه‌هایی که دانشگاه انجام بدهد و در قبال آن درآمدزایی کند. من به عنوان کسی که سعی کرده‌ام این اتفاق را رقم بزنم، متاسفانه در هر جایی که با دانشگاه وارد عمل شدیم با شکست روبه‌رو شدیم. دانشگاه توانایی انجام پروژه‌های به‌روز را ندارد. دانشگاه باید از تغییر واحدهای درسی شروع کند در این صورت اساتید مجبور می‌شوند خودشان را به‌روز کنند و بعد دانشجوها به‌روز می‌شوند و پروژه‌ها و درآمدزایی خود به خود به دنبال آن ایجاد می‌شود.

صفری در ادامه با اشاره به مهاجرت متخصصان از کشور گفت: بر اساس آمار، در چند سال اخیر مهاجرت افزایش پیدا کرده است. در بخش معدن نیز این اتفاق با توجه به بازار کار خوبی که در برخی کشورها برای متخصصین معدن وجود دارد، افتاده است. در کشورهای معدن‌خیزی مانند استرالیا و کانادا که هم مهاجرپذیر هستند هم معدن‌خیز هستند این آمار بیشتر است. اخیرا نیز کشورهای حوزه خلیج‌فارس که در حوزه معدن فعالیت می‌کنند و وضعیتی رو به رشد دارند این متخصصان را جذب می‌کنند. مهاجرت اگر با هدف کسب تجربه باشد و پس از آن متخصصین به کشور بازگردند عالی است که باید این موضوع به صورت جدی پیگیری شود و متخصصان که علاقمند به آن هستند نیز مورد حمایت قرار گیرند.

وی به ایجاد تحول در بخش معدن کشور تاکید کرد و گفت: بخش معدن کشور باید با ایجاد سازوکارها و مشوق‌هایی متحول شد تا مهاجرت کمتری از سوی متخصصان این بخش صورت گیرد. در غیر این صورت در آینده‌ای نه چندان دور وضعیت خوبی در این بخش نخواهیم داشت چرا که هم فارغ‌التحصیلان متخصص و با مهارتی در بخش نداریم و هم با مهاجرت متخصصان حوزه مواجه هستیم و از متخصصان این عرصه تهی می‌شویم. معاون امور معادن و صنایع معدنی «ومعادن» ادامه داد: این حوزه به غیر از تجهیزات به شدت به نیروی انسانی ماهر نیاز دارد و فقط با تجهیزات خالی نمی‌توان در این حوزه کار کرد. در بخش اکتشاف اگر بهترین تجهیزات را هم داشته باشید اگر متخصصان امر را نداشته باشید فقط هزینه می‌کنید و به نتیجه ای مطلوبی نخواهید رسید. در کشور بخش‌هایی تجهیزات خوبی دارند اما متخصصان معدن ضعیف هستند یا از متخصصان خارجی استفاده می‌کنند تا بتوانند به ذخایر خوبی برسند. با توجه به شرایط تحریمی باید روی این بحث توجه و تمرکز بیشتری داشته باشیم.

عکس: روزگار معدن

سرمایه‌گذاری «تجلی» در بخش‌های صنعتی و معدنی

مدیرعامل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات گفت: این شرکت با ۶۲۰۰ میلیارد تومان وجوهی که از بازار سرمایه تامین کرده است، در بخش‌های مختلف صنعتی و معدنی سرمایه‌گذاری کرده و اکنون به منابع جدید برای تزریق نقدینگی به طرح‌های دردست اجرا نیاز دارد.

به گزارش دنیای معدن، مرتضی علی اکبری تصریح کرد: اکنون ۶۶۰۰ میلیارد تومان منابع نیاز داریم تا پروژه هایی که تعریف شده به آنها تزریق نقدینگی داشته باشیم، اما شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات در برنامه خود این اصل را دنبال می‌کند که از سهامداران پول نگیرد، البته در صورت لزوم از سهامداران سهم کمتری اخذ خواهد شد.

وی یادآور شد: سهامداران تجلی از شرکت‌های حاضر در بورس هستند و اکنون بیش از ۵۰درصد سهام اختصاص به توسعه معادن و فلزات دارد و شرکت‌های گل‌گهر و چادرملو هریک ۱۷ درصد از سهام را به خود اختصاص داده‌اند و بقیه در اختیار بخش خصوصی است.

علی اکبری خاطرنشان کرد: پیش‌بینی شده تامین نقدینگی مورد نیاز پروژه‌های تجلی از طریق بازار سرمایه، منابع داخلی بانک ها، منابع خارجی و صندوق ذخیره ارزی جلب و جذب شود، چنانچه با وجود این منابع کسری وجود داشته باشد، از سهامداران نیز بهره گیری خواهد شد.

وی اضافه کرد: شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات نخستین شرکت پروژه محور کشور است و تاپایان ۱۴۰۱ دو سال از عمر خود را پشت سرخواهد گذارد، در عین حال در مدت فعالیت‌اش حدود ۱۳ تا ۱۴ ماه در بورس حضور یافته است.

به گفته علی اکبری، براساس راهبرد شرکت، تجلی بزرگترین و تخصصی‌ترین شرکت در زمینه مواد نادرخاکی خواهد شد و درآمد اصلی شرکت هم در این زمینه صرف خواهد شد. وی افزود: شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات ۱۸ معدن در اختیار دارد و این شرکت در قالب زنجیره فولاد از سنگ‌آهن تا نورد فعال است و در این زنجیره فولاد سهم‌های متفاوتی در اختیار دارد که در واقع سهم در مدیریت شرکت‌ها بیش از میزان سهام آنهاست.

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات نخستین شرکت پروژه محور سهامی عام است که درحال‌حاضر پروژه‌های متعددی در زمینه فولاد از معدن تا نورد شامل گندله‌سازی، آهن‌اسفنجی و فولادسازی را در دست اجرا دارد و از پروژه‌های آتی هم می‌توان ساخت اسکله بندرعباس، و اکتشاف و استخراج از معادن را نامبرد.

«و معادن» بزرگ‌ترین شرکت سرمایه‌گذاری معدنی کشور محسوب می‌شود که بیش از نیمی از سهام تجلی را دراختیار دارد، ضمن اینکه بالغ بر ۸۰ درصد دارایی‌های «و معادن» مرکب از سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و بیشترین سرمایه‌گذاری این شرکت هم در زنجیره سنگ‌آهن و فولاد تمرکز یافته است.

روش بهره‌وری بخش معدن و صنایع معدنی در مسیر جدید

دبیر نهمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ایران گفت: مدل جدید بهره‌وری بخش معدن و صنایع معدنی تا پایان امسال ارائه می‌شود.

به گزارش ایراسین، غلامرضا ملاطاهری در نهمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ایران اظهارکرد: بهره‌وری رکن اصلی اقتصاد مقاومتی بوده و برای توسعه آن، فرهنگ‌سازی بسیار مهم است. دولتمردان با نهادینه‌سازی این فرهنگ، می‌توانند نقش بسیار مهمی در ارتقای بهره‌وری در کشور داشته باشند.

وی افزود: تا ۱۰ سال گذشته، رشد اقتصادی منفی یک درصد بوده اما از ۲سال گذشته این شاخص مثبت شده و در سال ۱۴۰۰ به ۲.۹ درصد رسیده است.

در دولت سیزدهم تحقق رشد اقتصادی از محل بهره‌وری ۳.۵ درصد هدف‌گذاری شده است که باید برای دستیابی به آن برنامه‌ریزی کرد.

دبیر نهمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ایران تصریح کرد: توجه به تحریم‌های ظالمانه و منابع مالی محدود در کشور، رشد اقتصادی از محل سرمایه‌گذاری‌های جدید با محدودیت جدی مواجه است از این‌رو، به منظور رشد اقتصادی باید از منابع موجود و ظرفیت‌های در دسترس استفاده کرد.

وی ادامه داد: به عبارت دیگر، ارتقای بهره‌وری کوتاه‌ترین و مطمئن‌ترین مسیر موجود برای کشور است. از بنابراین، بهره‌وری دیگر یک فرصت نیست و یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو با بیان اینکه ما در سازمان توسعه‌ای ۲ وظیفه توسعه‌ای و توانمندسازی را حوزه معدن و صنایع معدنی دنبال می‌کنیم، گفت: در بخش توسعه، سرمایه‌گذاری در اکتشاف تا بهره‌برداری از طرح‌های توسعه‌ای صنایع معدنی و در بخش توانمندسازی، حمایت از پژوهش‌های کاربردی، توسعه فناوری و بهبود بهره‌وری و رقابت‌پذیری مطرح است.

وی ادامه داد: این سازمان پیاده‌سازی نسل ۴ انقلاب صنعتی (هوشمندی معادن و صنایع معدنی) را پیگیری می‌کند. مطالعات نشان می‌دهد با هوشمندی بخش معدن و صنایع معدنی، می‌تواند شاخص بهره‌وری بخش معادن و صنایع معدنی را حداکثر تا ۳۰ درصد ارتقا دهد.

ملاطاهری با اشاره به ثبت‌نام ۶۰شرکت در فرآیند ارزیابی جایزه بهره‌وری، گفت: در نهایت، ۴۰ شرکت مورد ارزیابی قرار گرفتند. در این فرآیند، ۸۳۵۰ ساعت دوره آموزشی برای نمایندگان شرکت‌های متقاضی و ۸۴۰ نفرساعت برای دوره تربیت ارزیاب برگزار شد.وی ادامه داد: در این فرآیند، جلسه‌توجیهی‌ذی‌نفعان‌جایزه، جلسه کالیبراسیون ارزیابان و جلسه توجیهی نمایندگان تعالی برگزار شد. همچنین در این فرآیند، ۱۶۳ نفر ارزیاب حضور داشتند و ۷۴۰ نفر روز کار ارزیابی شرکت‌ها را انجام دادند.

دبیر نهمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی ایران درباره نتایج ارزیابی خاطرنشان کرد: از میان دریافت‌کنندگان جایزه، ۴ شرکت موفق به دریافت تندیس، ۱۶ شرکت دارای افزایش امتیاز، ۶ شرکت کاهش امتیاز یا بدون تغییر و یک شرکت تنزل سطح داشته‌اند.

وی افزود: نتایج نظرسنجی از شرکت‌های ارزیابی شونده حاکی از این است که ۸۳ درصد از عملکرد دبیرخانه جایزه و ۸۲ درصد از عملکرد تیم‌های ارزیابی رضایت کلی داشته‌اند.

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو درباره محورهای موثر در ارتقای عوامل تولید در بخش معدن و صنایع معدنی گفت: استفاده از روش‌های نوین و توسعه فناوری کاربردی در کل زنجیره ارزش از اکتشاف تا بازار، هوشمندسازی معادن و صنایع معدنی و کاهش مصرف نهاده‌های تولید به ویژه آب و انرژی، ازجمله این محوره‌ها بوده است.

وی افزود: استفاده بهینه از تجهیزات و ماشین‌آلات موجود بخش و برنامه‌ریزی اصولی و دقیق در حوزه تعمیر و نگهداری و اهتمام ویژه به مخاطرات زیست‌محیطی و ایمنی کار، بخش دیگری از این محورها بود.

روزگار معدن

صنایع معدنی

یکشنبه ۳
● ۹ بهمن ۱۴۰۱
● ۷ رجب ۱۴۴۴
● ۲۹ ژانویه ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۱۲

در ششمین همایش سنگ آهن مطرح شد:

اعتقاد به ایران فولادی اشتباه است

عکس: روزگار معدن

گروه معدن:
ششمین همایش بین‌المللی سنگ‌آهن ایران پس از ۲ سال تاخیر به دلیل محدودیت‌های کرونایی در سالن اجلاس سران با حضور مسئولان و مدیران معدنی و فولادی کشور برگزار و به موضوع توسعه همه‌جانبه در بخش معدن پرداخت.

مهرداد اکبریان، رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران در ششمین همایش بین‌المللی سنگ‌آهن ایران اظهار کرد: این همایش امروز با تاخیر ۲ساله بدلیل کرونا برگزار شد. در این همایش سعی کردیم از نظرات دوستان در موضوعات و هدف‌گذاری‌ها استفاده کنیم.

وی افزود: همه‌چیز از کلمه توسعه آغاز شد، روزگاری طرح جامع فولاد مصوب و در اندک زمانی ظرفیت تولید فولاد به ۳۰ میلیون تن رسیده و امروز براساس مجوزهای صادر شده و طرح‌های در دستورکار ظرفیتی بیش از ۵۵میلیون تن خواهیم داشت.

به گفته اکبریان، توسعه بر ۴ پایه استوار است، زیرساخت‌ها، مواد اولیه، توسعه تجاری و نیروی انسانی. کمبود در زیرساخت‌های انرژی شرایط ما را برای توسعه دشوار کرده است.

وی اضافه کرد: تولید فولاد به مواد اولیه بیشتر و همچنین نیروی کار و متخصص نیاز دارد.

رئیس انجمن سنگ آهن ایران تصریح کرد: در کنار این موارد نیازمند توسعه تجاری هستیم امروز خیلی از کشورها تولیدکننده فولا نیستند اما ما امروز فولاد ایرانی داریم و در حال ایران فولادی در حرکت هستیم.

اما برای رسیدن به این ارقام نیازمند سرمایه‌گذاری در تمام ابعاد هستیم.

باید بازار را توسعه دهیم و در طرح‌های عمرانی سرمایه‌گذاری کرد.

وی تاکید کرد: سیاست‌گذاری‌های دولت بازار خارجی را محدود کرده است. اکبریان اظهار کرد: پرداختن به پیش‌نیازهای صنعت فولاد نسبت به اجرای طرح‌های فولادی اولویت دارد، آینده فولاد جهان در حال تغییر است و حرکت به سمت فولاد سبز اجباری است و همین موضوع رقابت برای سال‌های پیش رو را سخت می‌کند. به گفته وی، اعتقاد به فولاد ایرانی اشتباه است زیرا زیرساخت‌های آن هنوز فراهم نیست. اکبریان اضافه کرد: سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها معمولا از بودجه‌های ملی و سرمایه‌گذاری‌های جهانی تامین می‌شود که برای ما هیچ کدام امکان‌پذیر نیست. راهکار ما ورود بخش خصوصی است. اگر پیش‌تر اجازه می‌دادیم این شرکت‌ها توسعه پیدا کنند امروز با نگرانی همراه نبودیم. رئیس انجمن سنگ آهن ایران بیان کرد: دخالت دولت در عرضه و تقاضا، آزادی عمل را از بین برده است باید اجازه داد سرمایه‌های مردمی به این بخش حرکت کنند. وی در پایان افزود: در هیچ دوره‌ای مطالبات دولتی همچون مالیات، مورد اعتراض بخش تولید و تجارت نبوده آن هم زمانی که کارخانه‌های ما به دلیل کمبود گاز و برق فعالیت کارخانه‌ها را متوقف می‌کند.

▣ بدون معدنکاری هیچ چیز ممکن نیست

در ادامه نیز پروفسور اصانلو در این همایش اظهار کرد: جمله خود را با این سخن آغاز می‌کنم که همه چیز معدنکاری نیست اما بدون معدنکاری هیچ چیز امکان‌پذیر نیست. تمام محیط اطراف ما ریشه در مواد معدنی دارد.

وی افزود: از زمانی که پیشینیان ما از غار نشینی خارج شدند، فعالیت معدنکاری و تولید فلز از کانی هم آغاز شد و امروز به جایی رسیده‌ایم که این مدرن نیزه شدن مدیون بخش معدن است و بدون معدنکاری زندگی امکان‌پذیر نخواهد بود. این فعالیت تا زمانی که بشر وجود دارد پابرجا خواهد بود.

اصانلو بیان کرد: جمعیت جهان در ۲۰۴۰ کمی بیشتر از ۹ میلیارد نفر خواهد بود. براساس پیش‌بینی‌ها در سال ۲۰۴۰ به حدود ۹۰ میلیارد تن فلز و کانی نیاز است. این میزان تولید ۶۷۲ میلیارد تن باطله تولید می‌کند.

وی ادامه داد: اینکه نسبت به مصرف کانی و فلز به ازای هر تن حساس هستیم فاکتوری از توسعه است که بانک جهانی آن را ارائه داده است. اصانلو همچنین با اشاره به تامین این حجم از مواد معدنی، گفت: برداشت از اعماق زمین، محیط‌های آبی، سایر سیارات و همچنین بازیافت از قراضه‌ها روش‌هایی است که منجربه تامین این نیاز می‌شود. وی ادامه داد: آهن و آلومینیوم بخش عمده‌ای از پوسته زمین را تشکیل داده‌اند. نرخ این عناصر از مس و نیکل کمتر است. ذخایر سنگ‌آهن باید حداقل دارای عیار ۲۵ درصد باشند تا امکان استخراج داشته باشد. اصانلو بیان کرد: استرالیا، برزیل و چین سه کشور اول دارای ذخایر سنگ آهن هستند. البته در سال ۲۰۲۱ تولید سنگ آهن در چین کاهش پیدا کرد. به گفته وی، با کنترل کوبید ۱۹ نرخ سنگ‌آهن افزایش اما دوباره با کاهش همراه شد.

بهره‌برداری از ۴ پروژه توسعه‌ای در «آلومینای ایران»

مدیرعامل شرکت آلومینای ایران گفت: تا پایان امسال و همچنین اوایل سال آینده، چهار پروژه توسعه‌ای در این شرکت به ارزش ۷۰۰ میلیارد تومان به بهره‌برداری خواهد رسید.

تورج زارع در گفت‌وگو با ایرنا افزود: امسال و در قالب پروژه‌های توسعه‌ای، خط تولید شمش آلومینیوم به ظرفیت ۴۰ هزار تن به بهره‌برداری رسید. این در حالی است که ظرفیت تولید پودر آلومینا در این شرکت سالانه ۲۵۰ هزار تن است.

وی گفت: «فرآوری بوکسیت به روش واسطه سنگین» دیگر پروژه‌توسعه‌ای است که در تلاشیم تا ایام الله دهه فجر امسال به بهره‌برداری برسد و اکنون مراحل آزمایشی و راه‌اندازی خود را پشت سر می‌گذارد.

مدیرعامل شرکت آلومینای ایران، همچنین به پروژه تولید «هیدرات ویژه» که نوعی کندسوزکننده است و در صنایع کابل‌سازی، تولید لوله‌های شرکت نفت و غیره کاربرد دارد اشاره کرد و ادامه‌داد: این پروژه اوایل سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید.

وی در ادامه به ابرپروژه تولید آلومینا به روش «سینترینگ» با ظرفیت ۵۰۰ هزار تن اشاره کرد که مطالعات اولیه آن با کمک چینی‌ها در حال انجام است.

زارع خاطرنشان کرد: این ابرپروژه نیازمند یک میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است که پس از انجام ارزیابی‌های فنی و اقتصادی و تایید آنها، اجرایی خواهد شد.

وی با اشاره به برنامه‌های داخلی‌سازی در این شرکت، اظهار کرد: هرچند ۱۰۰ درصد تجهیزات کارخانه آلومینا از خارج وارد شده، اما با همه متخصصان و مهندسان داخلی امروز ۹۵ درصد تجهیزات آن بومی‌سازی شده است و برای ساخت داخل پنج درصد دیگر نیز برنامه داریم.

مدیرعامل شرکت آلومینای ایران خاطرنشان کرد: عمده تجهیزات در حوزه آلومینیوم که نیازمند تعویض یا تعمیر است، در داخل کشور تامین می‌شود.

وی درخصوص مواد اولیه مورد نیاز نیز گفت: ۸۰ درصد پودر آلومینای مورد استفاده در کشور به عنوان ماده اولیه این صنعت وارداتی است و ۲۰ درصد دیگر آن از معادن استان خراسان تامین می‌شود.

زارع تصریح کرد: عمده پودر آلومینای وارداتی از کشورهای هند و استرالیا و به میزان کمتر از اتحادیه اروپا و چین وارد می‌شود.

موافقت با عدم افزایش ضریب نرخ گاز فولاد در بودجه

دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، معتقد است که به دنبال اعلام دغدغه‌های فولادسازان پیرامون نرخ گاز و برق در بودجه سال آینده مجلس با عدم افزایش ضریب نرخ گاز فولاد در بودجه ۱۴۰۲، به صورت کلی موافقت کرده است.

چهارشنبه هفته گذشته جلسه‌ای با حضور عبدالرضا مصری (نایب رئیس مجلس شورای اسلامی) و مصطفی طاهری (رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس) و اعضای هیات رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران برگزار شد؛ ضمن این جلسه، دغدغه‌های فولادسازان در رابطه با نرخ گاز و برق در بودجه ۱۴۰۲ مورد بررسی قرار گرفت.

طبق اعلام انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به ایسنا، سید رسول خلیفه سلطانی، دبیر این انجمن در رابطه با این جلسه، اظهار کرد: خوشبختانه با استدلال‌های مطروحه و مواضعی که در این جلسه عنوان شد، به نظر می‌رسد مجلس به طور کلی موافق افزایش ضریب نرخ گاز صنایع فولاد در بودجه سال آینده نیست؛ لذا انتظار ما این است که مجلس اجازه ندهد ضریب نرخ گاز برای واحدهای احیاء مستقیم تولیدکننده آهن اسفنجی بیش از ۴۰ درصد تعیین شود.

این مقام صنعتی تصریح کرد: درحال‌حاضر تعداد بسیاری از واحدهای فولادی کوچک و متوسط به ویژه در بخش خصوصی به دلیل عدم دسترسی به مواد اولیه با نرخ مناسب، تعطیل هستند یا با حداقل ظرفیت فعالیت می‌کنند؛ متاسفانه در امسال علیرغم تصریح قانون بودجه بر ضریب ۱۰ درصدی نرخ گاز برای سایر صنایع جز احیاء، این ضریب برای واحدهای ذوب فولاد (قوسی و القایی) ۳۰ درصد اعمال شد؛ با توضیحاتی که در جلسه ارائه کردیم، نایب رئیس مجلس و رئیس کمیسیون صنایع و معادن قول داده‌اند اعمال ضریب ۱۰ درصدی نرخ گاز برای واحدهای ذوب و نورد را به طور جدی پیگیری کنند تا در قانون بودجه سال آینده به گونه‌ای نگارش و ابلاغ شود که قابل تفسیر دلخواه برای سازمان‌ها و نهادهای مختلف نباشد. خلیفه سلطانی افزود: مذاکره مجلس با وزرای نفت و نیرو در خصوص کاهش قابل توجه محدودیت‌های تامین انرژی فولادسازان در سال آینده، نتایج مثبت داشته و عزم مجلس برای پیگیری این مصوبات و جبران خسارات وارده به واحدهای تولیدی در اثر قطعی برق و گاز جدی است.

دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تاکید کرد: مقرر شده پیشنهادهای انجمن از جمله اعطای تنفس چندماهه به واحدهای تولیدی برای پرداخت اقساط بانکی، بیمه و مالیات با قید فوریت مورد بررسی قرار گیرد تا در صورت لزوم برای تصویب در قانون بودجه سال آینده به کمیسیون تلفیق پیشنهاد شود.

وی با اشاره به لزوم اجرایی شدن راهکارهای تامین پایدار انرژی مورد نیاز صنعت فولاد، اظهار کرد: یکی از موضوعات مطرح شده در این جلسه، تسهیل فرآیند و اصلاح مقررات برای سرمایه‌گذاری واحدهای بزرگ فولادی و معدنی در صنعت گاز به ویژه در میادین کوچک و متوسط بود که با تشریح ابعاد موضوع و موافقت مجلس، مقرر شد این موضوع به صورت یک الزام مشخص در قانون بودجه ۱۴۰۲ گنجانده شود.

خلیفه سلطانی درخواست ورود مجلس برای حل و فصل پرونده‌های تعزیراتی واحدهای فولادی را از موضوعات دیگر این جلسه اعلام و خاطرنشان کرد: بیش از دو سال است که انجمن پیگیر پرونده‌های واحدهای فولادی است که به دلیل آنچه عدم عرضه مکفی در بورس کالا اعلام می‌شود، دچار مسائل عدیده‌ای هستند. در این رابطه ضمن ارائه گزارشی به مجلس، خواستار آن شدیم که با همکاری نزدیک مجلس و دولت، این پرونده‌ها مورد رسیدگی و مساعدت ویژه با نگاه رفع موانع تولید قرار گیرد.

۱۵ طرح معدنی و فولادی دانش‌بنیان در دست اجرا است

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا با بیان اینکه هدف این شرکت رفع چالش‌های فرآروی صنعت فولاد است، گفت: با استفاده از ظرفیت‌های علمی و فناوری هوشمندانه ۱۵ طرح صنعت معدنی و فولادی کشور در این شرکت در دست اجرا قرار گرفته است.

به گزارش شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، مقداد ملکی افزود: با استفاده از ترکیب علم و فناوری، هوشمندسازی صنایع فولادی به صورت عملیاتی در دستور کار این شرکت است و ماحصل هوشمندسازی مدارهای آسیاب و هوشمندسازی کوره‌های احیای مستقیم با استفاده از دیتاها و پارامترها و سنسورهای مجازی، افزایش کیفیت محصولات فولادی در کشور است.

وی بیان کرد: بررسی چالش‌های فراروی صنعت فولاد از مهم‌ترین برنامه‌های این شرکت است و در مجموع ۱۵طرح و پروژه در شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا در دست اقدام قرار گرفته تا با اجرایی شدن آنها شاهد حل چالش‌های صنعت فولاد، بهینه‌سازی خط تولید افزایش بهره‌وری و افزایش کارایی ماشین‌آلات با استفاده از ظرفیت‌های هوشمندسازی است.

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا اظهارکرد: با انجام مطالعات و انجام آزمایش‌های ارزشمند و با استفاده از خط فناورانه فراوری سرباره کوره قوس الکتریکی در این شرکت سبب شد که معضل زیست‌محیطی این سرباره‌ها حل شود و این اقدام خدمت بزرگی برای صنعت فولاد کشور بوده است.

ملکی با اشاره به سابقه فعالیت این شرکت دانش‌بنیان در صنعت فولاد و صنعت معدنی کشور بیان کرد: شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا سال ۹۸ توسط ۷ شرکت فولادی ازجمله گل‌گهر، چادرملو، فولاد خراسان، و صبانور با محوریت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با هدف استفاده از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی در زنجیره معدنی آهن و فولاد تشکیل شد تا در راستای توسعه تکنولوژی در صنعت فولاد کشور چالش‌های صنعت را برطرف کند و تاکنون چندین پروژه در صنعت فولاد کشور به مورد اجرا در آمده است.

وی از اجرای طرح افزایش ظرفیت ورودی خط یک شیف سالانه ۳۰۰ هزار تن و قابل ارتقا تا یک میلیون تن در سال به عنوان خط فناورانه فرآوری سرباره کوره قوس الکتریکی در صنعت فولاد خبر داد و افزود: این طرح توسط کارشناسان متخصص شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا با تکیه بر بیش از دوسال تحقیقات توقف ناپذیر در فازهای مطالعاتی آزمایشگاهی و نیمه صنعتی تهیه شده است که در آن جدیدترین تکنولوژی‌ها و فرآیندهای مرتبط و بهبود مستمر خطوط تولید عملیاتی شده است.

ملکی با اشاره به مشارکت شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا در اجرای طرح‌های فولادی افزود: تاکنون شرکت در ساخت کارخانه‌های گندله‌سازی به ظرفیت ۵ میلیون تن، ساخت کارخانه تولید فروآلیاژها به ظرفیت ۶۵ هزار تن، ساخت دو نیروگاه خورشیدی ۱۰ مگاواتی و یک نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی خورشیدی با چند شرکت مشارکت داشته است.

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا، مشارکت در ساخت کارخانه گندله‌سازی دیگر با ظرفیت ۴ میلیون تن در بهاباد، ساخت دو واحد نیروگاه سیکل ترکیبی ۵۴۶ مگاواتی، مشارکت در بهره‌برداری از معدن سنگ آهن آریز، مشارکت در ساخت کارخانه احیای مستقیم با ظرفیت ۱.۲ میلیون تن، مشارکت در تکمیل طرح توسعه شمش فولادی با ظرفیت ۶۰۰ هزار تن در سرمد ابرکوه، ساخت کارخانه احیای مستقیم مگا مدول با ظرفیت ۲.۲ میلیون تن و ساخت کارخانه تولید انواع آجر و اجسام نسوز با ظرفیت ۱۴۰ هزار تن را از مهم‌ترین طرح‌های مشارکت این شرکت دانش‌بنیان با استفاده از توانمندی‌های داخلی در شرکت‌های فولادی اعلام کرد.

روی خط خبر

پیمانکار کارخانه آهن‌اسفنجی انتخاب شد

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران از ابلاغ اجرای پروژه ساخت کارخانه آهن‌اسفنجی در مدت کوتاهی خبرداد و گفت: با راه‌اندازی این کارخانه، زمینه اشتغال بیش از ۱۰۰۰ نفر فراهم می‌شود.

به گزارش معدن نیوز، مجتبی حمیدیان در جلسه کمیسیون معاملات که برای معرفی پیمانکار پروژه احداث کارخانه آهن‌اسفنجی برگزار شد با بیان این مطالب اظهار کرد: کمیسیون معاملات و کمیته‌های وابسته به آن در یکی دو ماه گذشته روزهای پرکاری برای انتخاب پیمانکار پروژه کارخانه آهن‌اسفنجی داشتند که خوشبختانه با برگزاری مناقصه، بررسی امتیازات و طی شدن روال قانونی امروز پیمانکار اصلی این پروژه مشخص و اعلام شد. وی افزود: امیدواریم با طی شدن مراحل قانونی و اخذ ضمانت‌نامه‌های مربوطه در هفته‌های آتی شروع عملیات اجرایی به پیمانکار ابلاغ شده و پروژه وارد فاز اجرایی شود. حمیدیان با تاکید بر اینکه سعی داریم عملیات اجرایی پروژه احداث کارخانه آهن‌اسفنجی پیش از پایان سال کلید بخورد گفت: فرآیند تکمیل این پروژه ۳۶ماهه است و امیدواریم این طرح در زمانی مناسب به اتمام برسد. مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی اضافه کرد: این پروژه در ادامه تکمیل زنجیره خطوط فعالیتی ماست و ارزش‌افزوده بالایی به محصولات اضافه می‌کند. وی با بیان اینکه ایجاد این کارخانه سودآوری، بقا و توسعه شرکت را تضمین می‌کند گفت: راه‌اندازی این کارخانه می‌تواند زمینه اشتغال بیش از یک هزار نفر به طور مستقیم و غیرمستقیم را فراهم کند و پروژه‌ها و کسب و کارهای مرتبط با آن نیز موجب توسعه مشاغل دیگر در منطقه خواهد شد. گفتنی است مناقصه طرح احداث کارخانه آهن اسفنجی در ۲ مرحله انجام شد که در مرحله اول ارزیابی کیفی پیمانکاران مورد بررسی قرار گرفت و در مرحله دوم پیشنهادات فنی و مالی شرکت‌ها اخذ شد و پس از بررسی و ارزیابی ۶ شرکت واجد شرایط تشخیص داده شدند.

رشد تولید ۳ محصول منتخب معدنی

براساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، از ۱۱ محصول منتخب معدنی تولید ۳ محصول شیشه جام، کنسانتره زغال‌سنگ و ظروف چینی در ۹ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیشتر شده، تولید دو محصول ظروف چینی و آلومینا تغییری نکرده است و الباقی محصولات منتخب معدنی کاهش تولید را تجربه کرده‌اند.

به گزارش ایسنا، پس از بالغ بر ۶ماه، وزارت صنعت، معدن و تجارت، گزارش عملکرد حوزه صنعت و معدن کشور را منتشر کرده است. آمار ارائه شده از سوی وزارت صمت نشان می‌دهد، از ابتدای امسال تا پایان آذر ماه، شیشه‌جام بیشترین رشد تولید را داشته و از یک میلیون و ۱۰ هزار تن در مجموع ۹ ماهه ۱۴۰۰ به یک میلیون و ۲۸۳ هزر تن رسیده و ۲۷ درصد افزایش تولید را ثبت کرده است. پس از آن، تولید کنسانتره زغال‌سنگ در ۹ ماهه امسال ۲۰ درصد نسبت به میزان تولید آن در مدت مشابه سال گذشته بیشتر شده و از یک میلیون و ۸۲ هزار تن به بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزاتن رسیده است. از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان آذر ماه ۵۶۶ هزار تن ظروف شیشه‌ای تولید شده است که نسبت به ۵۲۲هزار تن تولیدی در مدت مشابه سال گذشته ۳ درصد بیشتر است. در مقابل بیشترین افت تولید محصولات معدنی مختص محصولات فولادی است که با افت ۲۳ درصدی از ۱۸ میلیون و ۹۱۳هزارتن به ۱۴ میلیون و ۵۲۷ هزار تن کاهش یافته است. در مجموع ۹ ماهه امسال ۲۱۶ هزار تن کاتد مس، ۳۳۲ میلیون متر مربع کاشی و سرامیک، ۷۲ هزار تن چینی بهداشتی و ۲۰ میلیون و ۸۴۵هزار تن فولاد خام تولید شده است که به ترتیب کاتد مس پنج درصد، کاشی و سرامیک و چینی بهداشتی هریک سه درصد و فولاد خام دو درصد کاهش تولید نسبت به میزان تولیدشان در مدت مشابه سال گذشته داشته‌اند. در ۹ ماهه ۱۴۰۰، به ترتیب ۲۲۸ هزار تن کاتد مس، ۳۴۲ میلیون متر مربع کاشی و سرامیک، ۷۴ هزار تن چینی بهداشتی و ۲۱ میلیون و ۲۳۸ هزار تن فولاد خام تولید شده بود. به‌نظر می‌رسد علت کاهش تولید این حوزه محدودیت‌های برق در تابستان امسال و محدودیت‌های زود هنگام گاز صنایع فولادی و سیمانی در کنار محدودیت برق در زمستان امسال بوده است. در نهایت طبق آمار وزارت صمت، تولید آلومینا و ظروف چینی در ۹ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته تغییر نداشته و یک میزان تولید شده است. در هر دو مقطع زمانی مشابه ۱۷۵ هزار تن آلومینا و ۴۶ هزار تن ظروف چینی در کشور تولید شده است.

یادداشت

موانع رشد اشتغال در معدن

شهناز نوایی
کارشناس و فعال معدن

بخش معدن ظرفیت اشتغال بالایی دارد، البته به‌شرط اینکه شرایط لازم برای بهره‌بردار فراهم باشد. یکی از بزرگ‌ترین عواملی که مانع رشد کسب‌وکار و رونق معدن می‌شود، مشکل قدیمی حمل‌ونقل است. فعالیت معدنی به جاده و زیرساخت نیاز دارد تا دسترسی بهره‌بردار به بازار فروش تسهیل شود، اما دولت تاکنون برای حل این مشکل کمک چندانی نکرده است. نبود جاده یا مسیر مناسب، استهلاک ماشین‌آلات به‌ویژه لاستیک، هزینه بالای سوخت، فرسودگی وسایل حمل‌ونقل و مشکلاتی ازاین‌دست باعث می‌شود که بهره‌بردار برای رساندن محصول خود به بازار با مشکلات عدیده‌ای دست‌به‌گریبان شود، ازجمله اینکه صاحبان وسایل حمل‌ونقل یا اصلا قبول نمی‌کنند که مسیر طولانی را از معدن تا بازار فروش طی کنند یا هزینه‌های سرسام‌آوری طلب می‌کنند که مقرون‌به‌صرفه نیست. از سوی دیگر، فعالیت معدنی همواره با مزاحمت‌هایی از جمله معارضان محلی یا ارگان‌ها و سازمان‌هایی مانند محیط‌زیست، منابع طبیعی و امثال آن روبه‌رو است که مشکلات عدیده‌ای ایجاد می‌کنند و حتی کار را به تعطیلی می‌کشانند. اگر با مساعدت دولت و همکاری نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط این چالش‌ها برطرف شود، معدن از نظر سوددهی بهترین محل کسب‌وکار و ایجاد اشتغال است. جدا از توان و ظرفیت بالای معدن در اشتغال مستقیم، این حوزه به‌شکل غیرمستقیم هم موجب رونق و آبادانی آن محل می‌شود. شاهد مثال اینکه امروزه در کنار بیشتر معادنی که در مناطق بیابانی یا محروم احداث شده‌اند، شهرها یا شهرک‌های آبادی به‌وجود آمده‌اند. بدیهی است که رسیدن به این نقطه، کمک دولت را می‌طلبد، اما متاسفانه تاکنون حمایت لازم انجام نگرفته است. هر مدیری که می‌آید، به‌دلخواه، تصمیمات جدیدی اتخاذ و بایدها و نبایدهایی دیکته می‌کند. مرتب قوانین دست‌وپاگیر وضع و به‌صورت دستورالعمل، بخشنامه و مانند آن ابلاغ می‌شود که مشکلات را بیشتر و پیچیده‌تر از قبل می‌کند. درباره بحث اشتغال ذکر یک نکته ضروری است. بخش معدن همواره با ایرادی روبه‌رو است که دهان‌به‌دهان می‌چرخد. می‌گویند اگر تولیدات معدنی به‌صورت خام در معرض فروش یا صادرات قرار نگیرند، فرصت بیشتری برای اشتغال به وجود می‌آورند.

در پاسخ به این ایراد باید ۲ موضوع را در نظر گرفت؛ اول اینکه هر ماده‌ای که استخراج می‌شود تا حدی فرآیند فرآوری را طی می‌کند و کاملا خام نیست. در واقع، وقتی ذخیره سنگ معدن به‌صورت کیوب بریده می‌شود، مرحله اولیه فرآوری را پشت‌سر گذاشته است، هرچند معمولا مسیر فرآوری به‌طورکامل طی نمی‌شود، چون این کار پیچیدگی‌های خاص خود را دارد. البته مسلم است که اگر بهره‌بردار بتواند محصولی را فرآوری کند، هم زمینه اشتغال بیشتری فراهم می‌کند و هم از نظر اقتصادی، برایش به‌صرفه‌تر است، اما این کار به سرمایه زیادی نیاز دارد. برای مثال درباره معدن سنگ ساختمانی، می‌توان گفت چیزی معادل ۲ برابر سرمایه اولیه لازم است تا کارخانه یا کارگاهی برای سنگبری احداث شود و به بهره‌برداری برسد. دیگر اینکه بیشتر اوقات، ماده فرآوری‌نشده، مشتریان بیشتر و بهتری پیدا می‌کند. به‌عنوان مثال، خریدار سنگ ساختمانی ترجیح می‌دهد باتوجه به نیاز و نوع مصرف، کیوب‌ها را با ضخامت‌های مختلف برش دهد یا با تیپ و فرم خاصی صیقل بدهد؛ برای همین بازار به محصول خام گرایش بیشتری نشان می‌دهد. نکته پایانی درباره بحث اشتغال این است که مسئولان و تصمیم‌گیران باید از توان و تخصص تشکل‌های معدنی و نمایندگان بخش خصوصی، کمک و مشورت بخواهند تا فعالیت در بخش معدن تسهیل شود، دسترسی به امکانات گسترش پیدا کند و کارها روان و بدون دست‌انداز پیش برود. خاطرم هست، پیش‌تر جلساتی در وزارتخانه برگزار می‌شد که نمایندگانی از سنگبری‌ها، بهره‌برداران و کارشناسان بخش خصوصی را دور هم جمع می‌کرد و فرصتی برای همفکری بود. پیشنهاد می‌کنم که این نشست‌ها دوباره برگزار شود تا با بحث و گفت‌وگو بتوان به تصمیماتی سازنده رسید. زیرا قوانین و دستورالعمل‌هایی نسنجیده از سوی مدیران و مسئولانی که اغلب آشنایی چندانی با بخش معدن ندارند، آسیب‌های فراوانی به این حوزه وارد می‌کند و معدنکاران را از ایفای نقش در رونق اقتصاد و کمک به رشد و توسعه کشور بازمی‌دارد.

در گفت‌وگوی «روزگارمعدن» درباره پیش‌نیازهای اشتغالزایی حوزه معدن مطرح شد

ضرورت جبران عقب‌ماندگی‌ها در بخش اکتشاف

عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

رئیس‌جمهوری در جلسه دفاع از بودجه، پشت تریبون مجلس با ارائه آمار و ارقامی، رشد اقتصادی کشور را مثبت ارزیابی و پیش‌بینی کرد؛ سال آینده روند رو به رشد اشتغالزایی، سرمایه‌گذاری و توسعه ادامه داشته باشد، هرچند این چشم‌انداز امیدبخش و دلگرم‌کننده می‌نماید، اما شباهتی با آنچه فعالان حوزه معدن می‌گویند، ندارد. یکی از دغدغه‌هایی که دست‌اندرکاران این بخش همواره به آن اشاره می‌کنند، فرار سرمایه، رکود و تعطیلی معادن است که به‌طبع بیکاری شاغلان و از بین رفتن فرصت‌های شغلی در این حوزه را به‌دنبال می‌آورد. گفت‌وگوی امروز «روزگارمعدن» با علی‌خان نصراصفهانی، استاد دانشگاه و فعال معدن است که درباره ظرفیت اشتغالزایی حوزه معدن، چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی آن سخن به‌میان آمد.

علی‌خان نصراصفهانی ـ استاد دانشگاه و فعال معدن:

◉ ظرفیت معدن در زمینه اشتغال‌آفرینی چقدر است؟

اشتغالزایی در زمینه معدن یک هدف نیست، بلکه دستاورد هدفی بسیار بزرگ‌تر است. اگر زمینه‌ها برای توسعه معدنکاری گسترش یابد و امکان رشد و شکوفایی این حوزه فراهم شود، یکی از دستاوردهایی که به‌تبع آن حاصل می‌شود، اشتغالزایی است.

بنابراین اگر کشور ما از شرایط مناسبی برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی برخوردار باشد و امنیت شغلی، امید به آینده، انگیزه کار در افراد و سرمایه‌گذاران ایجاد شود، حرکت چرخ صنعت سرعت می‌گیرد و به‌این‌ترتیب، تقاضا برای مواد اولیه معدنی افزایش پیدا می‌کند. نتیجه این زنجیره علت و معلولی، به ایجاد اشتغال در معدن ختم می‌شود.

اما فرصت‌های شغلی در امواج پی در پی رکود غرق خواهد شد. برای به‌حرکت درآوردن چرخ صنعت، نیروهای متخصص نیاز است. از کارگر و سرکارگر گرفته تا مهندسان اجرا و ناظر. از آنجایی که معدن حلقه اولیه است، باید چراغ آن روشن باشد تا صنایع گوناگون به مواد اولیه موردنیاز خود دسترسی داشته باشند. حال چه صنایع دست‌اول باشند که به‌طورمستقیم از مواد معدنی مصرف می‌کنند و چه صنایعی که محصولات فرآوری‌شده و تغییر شکل یافته را مورداستفاده قرار می‌دهند. به‌این‌ترتیب اگر مسیر حرکت‌مان درست باشد، در این زمینه به نتیجه دلخواه دست پیدا می‌کنیم که خود زمینه را برای تحولات بیشتر فراهم خواهد کرد.

پس اگر بتوانیم شرایط را به‌سمتی ببریم که معدن و معدنکاری به یک عرصه اقتصادی فعال و پویا تبدیل شود، انتظار می‌رود که رسالت خود در تولید ثروت را به‌درستی به‌انجام برساند و یکی از محصولات تولید ثروت، اشتغالزایی است. چه موانعی جلوی تحقق این هدف را گرفته است؛ چون هم نیروی انسانی فراوان وجود دارد و هم معادن و ذخایر زیرزمینی. کشور ما چندی است دچار تلاطم و توفان‌های روزمره شده است. مشکلات ارتباطات بین‌المللی، سیاسی و... .

علاوه بر این، بزرگ‌ترین مشکلی که امروزه گریبان همه فعالیت‌های اقتصادی را گرفته است، ناآرامی و به‌هم‌ریختگی اتمسفر کشور است. بنابراین باید کاری کرد که ابتدا شرایط به حالت عادی برگردد و انگیزه کافی برای فعالیت مولد در کشور ایجاد شود. در این صورت، امید می‌رود که مشکل ناامنی از پیش‌پای فعالان برداشته و شرایط استراتژیکی برای توسعه و پویایی ایجاد شود.

البته این کار من و شما نیست و باید دولتمردان به سمت و سویی بروند که به‌جای تامین مالی بودجه از محل مالیات، منابع موردنیاز را از توسعه صنایع به‌دست آورند.

این کار نیاز به برنامه‌ریزی‌های علمی و هوشمندانه دارد. باید حداقل در یک دوره زمانی به‌نسبت طولانی، برای‌مثال یک دهه، شرایط از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی پایدار باشد. اگر این اتفاق رخ دهد، اقتصاد می‌تواند به شکوفایی برسد.

این وظیفه مسئولان کشور است که با دقت و حوصله بیشتر و با آینده‌نگری، عملکردهای درست را انتخاب کنند و براساس آن پیش بروند.

در زمینه شرایط اختصاصی در حوزه معدن هم باید به این نکته اشاره کرد که ثبات قوانین و مقررات یکی از حلقه‌های مفقوده در این فعالیت اقتصادی به‌شمار می‌رود. امروز قانونی به‌تصویب می‌رسد، اما معلوم نیست که فردا همین قانون جاری و ساری باشد یا خیر. این وضعیت موجب شتابزدگی و ابهام نسبت به آینده می‌شود.

◉ چالش‌های دیگر پیش‌روی معدن و معدنکار چیست؟

دولت باید از فعالیت‌هایی که منجر به تولید ثروت، گسترش صنعت و ایجاد اشتغال می‌شود، حمایت کند، اما متاسفانه همواره یکی از بزرگ‌ترین مشکلات این حوزه، کمبود اعتبارات حمایتی لازم بوده است. اگر قرار باشد سرمایه‌گذاران را تشویق به حضور در این حوزه پرریسک و خطر کرد، باید اعتماد آنها را با حمایت و پشتیبانی مالی جلب شود. بنابراین یکی از مهم‌ترین وظایف دولت، سوق دادن منابع مالی به‌سمت معادن و صنایع وابسته است.

البته منظور این نیست که پول بی‌حساب‌وکتاب در اختیار افراد قرار گیرد، بلکه باید امکانی فراهم شود که افراد و شرکت‌های فعال در این حوزه بتوانند با ارائه عملکرد مناسب خود، از حمایت مالی بانک‌ها برخوردار شوند. مورد بعدی، حل مشکلات ایجادشده در زمینه تجارت خارجی است که یکی از ارکان مهم توسعه این حوزه است. اگر پیش‌بینی نکنیم که در پایان یک فرآیند تولیدی و صنعتی، امکان ارائه محصول به بازارهای جهانی وجود دارد یا خیر، قاعدتا رکود تا معدن که حلقه ابتدایی کار است، پیش می‌رود.

نکته مهم بعدی، تامین ماشین‌آلات و تجهیزات سنگین معدنکاری است. ابزار و امکانات، موضوعی نیست که با آن بشود به‌شکل سیاسی برخورد کرد. برخورداری از تجهیزات به‌روز و مناسب، پیش‌نیاز فعالیت‌های اکتشاف، استخراج، فرآوری و استحصال است و اگر ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب نباشند؛ قدم گذاشتن در این مسیر، تلف کردن سرمایه به‌شمار می‌رود.

◉ سرمایه‌گذاری روی کدام‌یک از مراحل معدنکاری، از اکتشاف گرفته تا استخراج و فرآوری، باعث توسعه اشتغال خواهد شد؟

اگر باتوجه به موضوع، بخش‌های گوناگون را به مهم و مهم‌تر تقسیم کنیم، به‌نظر من، اول از همه باید اکتشاف را مدنظر قرار دهیم، زیرا در این زمینه با مشکلات زیادی روبه‌رو هستیم. اگر آماری گرفته شود، ذخیره قطعی و احتمالی موجود کشور برای بسیاری از مواد معدنی زیر ۲۰ سال است.

به‌این‌ترتیب، در آینده‌ای نه‌چندان دور صنایع و معادن ما دچار مشکل خواهند شد و به‌تبع آن، همه صنایع مادر مثل فولاد، مس، سرب، روی، بوکسیت، آلومینیوم و... گرفتار معضل کمبود مواد اولیه می‌شوند.

در واقع از همین حالا زنگ‌های خطر برای بسیاری از صنایع به صدا درآمده است. بعضی مراکز تولیدی، از همین امروز دچار مشکل شده‌اند و مجبور هستند گاهی مواد موردنیاز خود را از خارج تامین کنند؛ این موضوع به‌اعتقاد من فاجعه‌بار است.

وقتی میانگین کل حفاری اکتشافی که قدم اول کار به‌شمار می‌رود، زیر ۵ متر است، در واقع اکتشاف در سطح زمین باقی مانده است. این در حالی است که منابع معدنی سرشاری که داریم در اعماق زمین هستند، بنابراین باید این عدد به‌طور متوسط نزدیک به یک کیلومتر برسد. این کاری است که در تمام دنیا در حال انجام است، اما نیاز به تجهیزات و امکانات کافی دارد. زمانی در ایران تنها یک کارخانه تولید طلا، مس و... داشتیم، اما در حال حاضر سرمایه‌گذاری‌های زیادی انجام گرفته است و کارخانه‌های فرآوری احداث‌شده که بسیاری از آنها متعلق به بخش خصوصی است،اما به ذخایرمان که نگاه کنیم، می‌بینیم که تمامی آنها نمی‌توانند بیش از ۲ دهه دوام بیاورند. بنابراین، روشن است که باید موضوع اکتشاف را در اولویت قرار دهیم، به‌سرعت و با آینده‌نگری به اکتشاف بپردازیم و تلاش کنیم تا زیر ۱۰ سال عقب‌ماندگی‌های‌مان را در این حوزه جبران کنیم.

> دولت باید از فعالیت‌هایی که منجر به تولید ثروت، گسترش صنعت و ایجاد اشتغال می‌شوند، حمایت کند، اما همواره یکی از بزرگ‌ترین مشکلات این حوزه، کمبود اعتبارات حمایتی لازم بوده است

◉ کاهش سرعت اینترنتی و ممنوعیت‌های اخیر چه تاثیری روی فعالیت‌های معدنکاری داشته است؟

ارتباطات بین‌المللی هم یکی از مشکلات مهم این حوزه است. ما از نظر تعاملات بین‌المللی دچار مشکلات متعددی شده‌ایم، زیرا برای این کار به اینترنت نیاز داریم. ما می‌توانیم با استفاده از این بستر، محصولات خود را در فضای مجازی به‌نمایش بگذاریم تا همه بتوانند از آن دیدن کنند، البته این چالش در بازاریابی داخلی هم مصداق دارد.

ما هنوز بانک اطلاعات مناسب برای تولیدکنندگان و مشتریان نداریم. اگر سازکاری شبیه بورس وجود داشت و دولت نمی‌توانست در برابر بخش عملیاتی آن اعمال نفوذ کند، کار به‌سمتی پیش می‌رفت که تولیدکننده و مصرف‌کننده داخلی و خارجی به‌راحتی می‌توانستند همدیگر را پیدا کنند. به‌عبارت‌دیگر، نمایشگاهی دائمی راه می‌افتاد تا تولیدکننده و معدنکار فرآیند سخت و نفسگیر بازاریابی را به‌راحتی ادامه دهند.

◉ در حال حاضر وضعیت نیروی کار متخصص چگونه است؟ آیا به‌اندازه‌ای هست که نیاز امروز و فردای این صنعت را تامین کند؟

متاسفانه باید به این پرسش پاسخ منفی داد. نیروی انسانی فعال در حوزه معدن، حتی کفاف نیاز موجود را هم نمی‌دهد. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما این است که تربیت نیروهای انسانی متخصص در همه رده‌ها دچار مشکل شده است. آن‌قدر که ما امروز به نیروی تکنسین و کارگر متخصص نیاز داریم، به مهندس نیاز نداریم. به‌عنوان‌مثال اگر راننده بیل یا دامپتراکی که در معدن کار می‌کند، آموزش کافی ندیده باشد، می‌تواند به دستگاهی که با خون‌دل به کشور وارد یا راه‌اندازی شده است، آسیب جدی وارد کند. بنابراین، باید زمینه‌هایی فراهم شود تا نیروهای متخصص، دوره‌های آموزشی مداوم و مستمر داشته باشند.

◉ وضعیت آموزش و تامین نیروی انسانی برای فردای این حوزه چگونه است؟

اگر نگاه دقیقی به مسیر حرکت دانشجویان رشته‌های معدن و اکتشاف بیندازیم، با تعداد زیادی فارغ‌التحصیل جوان روبه‌رو هستیم که امیدوارند به خارج از کشور مهاجرت کنند. این وضعیت نشان می‌دهد که سیستم آموزشی ما نیروی انسانی موردنیاز خود را تربیت می‌کند، اما آنها هیچ انگیزه‌ای برای ورود به حرفه دشوار معدنکاری ندارند یا ترجیح می‌دهند که این کار را در جایی خارج از ایران ادامه دهند.

از آنجایی که کار در حوزه معدن از دشوارترین فعالیت‌های اقتصادی به‌شمار می‌رود، فعالان این حوزه در کشورهای پیشرفته معدنی بالاترین دستمزد را دریافت می‌کنند، اما در ایران این انگیزه اقتصادی هم وجود ندارد.

بنابراین چاره‌ای نیست، جز اینکه این مسئله را هم مدنظر داشته باشیم، زیرا در حال حاضر میزان جذب دانشجو در گرایش‌های مرتبط با معدن، از زمین‌شناسی گرفته تا دیگر گرایش‌های معدن، افت چشمگیری دارد.

◉ رئیس‌جمهور در جلسه دفاع از لایحه بودجه ۱۴۰۲ به‌شکل مستقیم به حوزه معدن اشاره کرد و گفت: در زمینه معدن و صنایع معدنی رشد داشته‌ایم و «ارزش‌افزوده معدن الان مثبت شده است»، علاوه بر این از رشد سرمایه‌گذاری در این حوزه ابراز رضایت کرد. نظر شما درباره صحبت‌های ایشان چیست؟

قاعدتا می‌توان آمار را به‌نوعی تفسیر کرد که دستاوردها موفقیت‌آمیز به‌نظر برسند. به‌عبارت‌دیگر، آمار بستگی به مبنای سنجش، دقت و صحت اندازه‌گیری دارد. بهتر آن است، کاری کنیم که ظرفیت‌های موجود کشور از قوه به فعل درآید و باعث موفقیت و پیشرفت شود. شواهدی که پیش چشم ما است، نشان‌دهنده وضعیتی است که با این حرف‌ها هماهنگی ندارد. چیزی که در واقع می‌بینیم، این است که در معدنکاری و صنایع معدنی وضعیت خوبی نداریم. ممکن است در برخی موارد رشد داشته باشیم، اما رشدی کند و تدریجی است که نمی‌تواند تحولی ایجاد کند.

در زمینه اکتشاف به‌جرات می‌توان گفت که هیچ پیشرفتی نداشته‌ایم. در زمینه استخراج هم دچار مشکل هستیم و نتوانسته‌ایم عمق معادن خود را افزایش دهیم و منابع جدیدتری را به منابع قبلی اضافه کنیم. علاوه بر این، در بخش استحصال هم جای کار بسیاری وجود دارد.

اگر رشدی هم وجود دارد، باید آن را مدیون معدنکارانی دانست که با تلاش و همت بسیار در بخش خصوصی فعالیت می‌کنند، اما در شرکت‌های دولتی و شبه‌دولتی رشد مثبتی دیده نمی‌شود.

◉ چشم‌انداز پیش‌روی معدن در سال آینده، به‌ویژه در زمینه توسعه اشتغال چیست؟

اگر قرار باشد به‌طورکلی نگاهی به شرایط معدن و معدنکاری در سال آینده بیندازیم، به‌گمان من، می‌توان انتظار تغییرات مثبتی را داشت، به‌ویژه از این‌رو که نیاز صنعت به برخی مواد معدنی رو به افزایش است، اما منظور این نیست که سیاست‌های حاکم کنونی درست است و اگر با همین شیوه پیش برویم، به موفقیت می‌رسیم، بلکه به‌معنای آن است که توجه سرمایه‌گذاران به حفظ سرمایه در حوزه معدن بیشتر شده است و باید با اصلاح سیاست‌های موجود، از این فرصت استفاده کرد.

وقتی شرایط امنی از نظر سرمایه‌گذاری وجود نداشته باشد و با تورم ساعتی و نوسانات شدید ارز روبه‌رو باشیم و قوانین به‌طورمرتب دستخوش تغییر و تحول شود، نمی‌توان انتظار رشد و شکوفایی داشت.

ما به آینده امیدواریم، اما تداوم این خوش‌بینی مستلزم آن است که مسئولان از سیاست‌های حمایتی میان‌برد غافل نشوند، نه اینکه به‌شیوه رایج از رئیس‌جمهوری گرفته تا وزیر، همه به‌صورت موردی و لحظه‌ای و بر اثر فشارهای اجتماعی یا سیاسی، تصمیم‌گیری کنند که این موضوع بسیار آسیب‌رسان است.

آرزو می‌کنم پیش‌بینی‌های خوش‌بینانه ما برای آینده درست باشد و کشور ما از زیر بار این جو روانی سنگینی که ناخودآگاه به ذهن مردم نفوذ کرده است، نجات پیدا کند و انگیزه‌ای ایجاد شود تا چرخ صنعت و معدن بگردد و از این وضعیت رکود درآییم. با اقداماتی از قبیل گسترش شرکت‌های دانش‌بنیان معدنی، هوشمندسازی معادن، ایجاد ارتباطات بانکی و تبادلات مالی با خارج از کشور که زمینه‌سازی هوشمندانه‌ای برای آن لازم است، می‌توان کاری کرد که فضای کسب‌وکار امن، شکوفا و پویا شود و به‌این‌ترتیب، زمینه اشتغالزایی هم در این بخش، بیش‌ازپیش مهیا شود و از سال ۱۴۰۲ به بعد شرایط خوبی پیش‌رو داشته باشیم.

تمرکز بر نیروی انسانی، عامل موثر در ارتقای بهره‌وری

مدیرعامل سابق منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس از تمرکز بر نیروی انسانی به عنوان عامل کلیدی در ارتقا بهره‌وری این شرکت خبر داد.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو)، حسن خلج طهرانی در نهمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی، اعتماد به نیروی انسانی و ایجاد انگیزه در آنها را از عوامل موثر در ارتقا بهره‌وری این شرکت عنوان کرد.

وی یادآور شد: نیروی انسانی، تکنولوژی و سرمایه از ارکان مهم برای دستیابی به ارتقائ بهره‌وری در سازمان‌ها به شمار می‌رود. در این راستا، منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس برنامه‌هایی را برای انگیزش نیروی انسانی در دستورکار خود قرار داد که حفظ کرامت انسانی، فرصت اجرای ایده‌ها و رعایت شایسته سالاری ازجمله این اقدامات هستند.

خلج طهرانی به ارتباط تنگاتنگ این شرکت با دانشگاه به منظور تقویت ارتباط صنعت با دانشگاه اشاره کرد و گفت: در منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس با اعتماد به مهندسان و کارگران بومی توانستیم با اجرای مهندسی معکوس، اجرای ایده‌های نوین و نیز تعمیر دستگاه‌های از کار افتاده به نتایج خوبی دست یابیم. وی تعداد سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس را ۴۵ مورد عنوان کرد و اظهار کرد: ۲۲ پروژه با ۱۳ هزار اشتغال مستقیم در این منطقه درحال تولید هستند. همچنین ۲۳ طرح نیز درحال اجرا بوده که تکمیل آنها اشتغال منطقه را به ۲۳هزار نفر افزایش خواهد داد. منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس در نهمین همایش جایزه بهره‌وری معادن و صنایع معدنی با کسب عنوان پیشتاز بهره‌وری موفق به دریافت تندیس برنزین شد.

وضعیت ذخایر و تولید کرومیت در جهان

گروه معدن

فعالیت‌های معدنی در توسعه اقتصادی کشورها همواره دارای اهمیت فراوانی بوده است و نقش اساسی در استقلال اقتصادی آنها ایفا می‌کند. ذخایر معدنی از لحاظ اقتصادی بسیار باارزش بوده و می‌تواند زمینه توسعه اقتصادی در کشورها را فراهم آورد.

فعالیت‌های معدنی در توسعه اقتصادی کشورها همواره دارای اهمیت فراوانی بوده است و نقش اساسی در استقلال اقتصادی آنها ایفا می‌کند. ذخایر معدنی از لحاظ اقتصادی بسیار باارزش بوده و می‌تواند زمینه توسعه اقتصادی در کشورها را فراهم آورد. یکی از مواد معدنی مهم، کرومیت است که به واسطه کاربردهای بسیار مهمی که دارد، در صنایع مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد.

به گزارش فلزات آنلاین، کرومیت مهم‌ترین ماده معدنی حاوی کروم بوده که به عنوان تنها کانه اقتصادی این عنصر شناخته می‌شود و از ارزش بسیار زیادی برخوردار است. رنگ این کانی سیاه و رنگ خاکه آن نیز قهوه‌ای بوده و جلای نیمه‌فلزی دارد. کرومیت یک کانی به صورت توده‌ای و دانه‌ای شکل بوده که حاوی ۳۵ تا ۶۸ درصد اکسید کروم است؛ این کانی در نوع توده‌ای، از نظر اقتصادی صرفه بیشتری دارد. کرومیت با عیار بالای ۴۸ درصد را جزو کرومیت‌های درجه یک طبقه‌بندی می‌کنند؛ کرومیت درجه دو دارای عیار ۴۲ تا ۴۸ درصد بوده و عیار کرومیت درجه ۳ زیر ۴۲ درصد هستند.

کروم کاربردهای گسترده‌ای در تولید آلیاژهای فلزات، مواد شیمیایی و مواد نسوز داشته و می‌توان ادعا کرد یکی از مهم‌ترین و حیاتی‌ترین مواد استراتژیک محسوب می‌شود. استفاده از کروم در آهن، فولاد و آلیاژهای غیرآهنی باعث افزایش سختی و مقاومت در برابر خوردگی و اکسیداسیون می‌شود. استفاده از کروم برای تولید فولاد ضدزنگ و آلیاژهای غیرآهنی دو مورد از کاربردهای مهم آن است. کاربردهای دیگر در فولاد آلیاژی، آبکاری فلزات، رنگدانه‌ها، پردازش چرم، کاتالیزورها، عملیات سطحی و مواد نسوز است. در ضمن کرومیت به عنوان ماسه ریخته‌گری نیز به کار می‌رود. به طور کلی کروم کاربردهای بسیاری داشته و به صورت مستقیم و غیرمستقیم در صنایع مدرن مورد استفاده قرار می‌گیرد.

قیمت هر کیلوگرم کانی کرومیت به عوامل مختلفی نظیر نرخ دلار، تورم، کشور تولیدکننده، کشور مصرف‌کننده، تعداد معادن، درصد خلوص و همچنین به میزان تقاضای جهانی بستگی دارد. بنابراین هرچقدر که کیفیت و درصد خلوص کرومیت استخراج شده از معدن بیشتر باشد، نرخ هر کیلوگرم از آن نیز بیشتر خواهد شد.

بر اساس گزارش سازمان زمین‌شناسی ایالات متحده امریکا، مجموع ذخایر کرومیت در کشورهای قزاقستان، افریقای جنوبی، هند، ترکیه و فنلاند تا پایان سال ۲۰۲۱ حدود ۵۷۰ میلیون تن برآورد شده است که عمده آن در کشور قزاقستان قرار دارد.

علاوه بر ذخایر قطعی، میزان ذخایر احتمالی کرومیت، حدود ۱۲ میلیارد تن تخمین زده می‌شود.

لازم به ذکر است، بیشترین ذخایر کرومیت جهان در سه کشور قزاقستان، افریقای جنوبی و هند متمرکز شده است. ذخایر قطعی کرومیت در قزاقستان تا پایان سال ۲۰۲۱، حدود ۲۳۰ میلیون تن عنوان شده است و پس از آن، افریقای جنوبی با ۲۰۰ میلیون تن در رتبه دوم جای گرفته است. همچنین میزان ذخایر هند تا پایان سال ۲۰۱۶، ۵۴ میلیون تن بوده و این میزان در ادامه تا سال ۲۰۲۱، به ۱۰۰ میلیون تن افزایش یافته است.

در ضمن حجم قابل توجهی از ذخایر کرومیت جهان در کشور ترکیه واقع شده است و طبق بررسی‌های انجام شده، این کشور با داشتن ذخیره ۲۶ میلیون تنی در پایان سال ۲۰۲۱، چهارمین کشور دارنده ذخایر کروم معدنی در جهان است.

نمودار ۱، میزان و سهم کشورها از ذخایر کرومیت در جهان طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ را نشان می‌دهد.

بر مبنای گزارش سازمان زمین‌شناسی ایالات متحده امریکا، تولید جهانی کرومیت تا پایان سال ۲۰۲۱، به ۴۱ میلیون تن رسید که در مقایسه با تولید ۳۱ میلیون تنی سال ۲۰۱۷، با افزایش ۱۰ میلیون تنی همراه بوده است. همچنین تولید کرومیت در سال ۲۰۲۰، حدود ۳۷ میلیون تن بوده که کاهش ۴میلیون تنی نسبت به سال قبل خود داشته است.

افریقای جنوبی، قزاقستان و ترکیه، سه کشور مهم تولیدکننده کرومیت در جهان هستند. افریقای جنوبی بزرگ‌ترین تولیدکننده سنگ کرومیت در جهان بوده و بسیاری از کشورها برای واردات کروم به افریقای جنوبی وابسته هستند. طبق مطالعات انجام شده، میانگین تولید سالانه این کشور در دوره ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱، حدود ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تن بوده است. تولید سالانه کرومیت این کشور، طی سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ یکسان و حدود ۱۱ میلیون تن بوده است؛ ولی تولید آن در سال ۲۰۱۴ با چهار میلیون تن افزایش همراه بود و دوباره در سال بعد با یک میلیون تن کاهش روبه‌رو شده است. همچنین تولیدات این کشور در سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ روند صعودی را طی کرده و در پایان سال ۲۰۲۱، تولید حدود ۱۸ میلیون تن را به ثبت رساند به طوری که در مقایسه با تولید ۱۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تنی سال ۲۰۲۰، به میزان قابل توجهی افزایش یافت؛ این کشور با اختلاف زیادی از بقیه تولیدکنندگان کرومیت در صدر جهان قرار گرفته است.

پس از افریقای جنوبی به ترتیب قزاقستان، ترکیه، هند و فنلاند دیگر کشورهای تولیدکننده کرومیت در جهان محسوب می‌شوند. قزاقستان و ترکیه با تولید حدود هفت میلیون تن در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ در رتبه بعدی قرار دارند.

لازم به ذکر است تولید کرومیت ترکیه از دو میلیون و ۸۰۰ هزار تن در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به هشت میلیون تن در سال ۲۰۱۸ و سپس با دو میلیون تن افزایش به ۱۰ میلیون تن کروم معدنی در سال ۲۰۱۹ رسید؛ اما در سال‌های بعد، تولید آن با کاهش همراه بوده و در سال ۲۰۲۱ به هفت میلیون تن رسید.

با وجود این کاهش، روند تولید کرومیت ترکیه طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱، افزایشی بوده است.

هند در طی این سال‌ها نتوانسته در تولید کرومیت موفق ظاهر شود و تولید آن از سه میلیون و ۸۰۰ هزار تن در سال ۲۰۱۲ به سه میلیون تن در سال ۲۰۲۱ کاهش یافته است؛ بیشترین میزان تولید کرومیت هند در سال ۲۰۱۸ با حدود چهار میلیون و ۳۰۰ هزار تن بوده است.

همان‌طور که در نمودار ۲ مشخص است، در مجموع میزان تولید کرومیت در بازه سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ روندی صعودی داشته است.

روی خط خبر

رشد نرخ ورق گرم

قیمت جهانی ورق گرم در ژانویه تاکنون روند صعودی داشته به اوج ۶ ماه اخیر رسیده است.

قیمت‌های فوب صادراتی در چین، کره، ژاپن و هند که تقریبا ۴۵ درصد سهم بازار جهانی را در مجموع در دست دارند همگی به سطح قیمت‌های جولای ۲۰۲۲ رسیده است.

به گزارش فولاد ایران، به عنوان نمونه در چین نرخ فعلی ورق گرم ۶۲۷ دلار هر تن فوب است در ژاپن نیز ۶۲۰ و در هند ۶۱۶ دلار هرتن فوب است که قیمت‌ها تقریبا مشابه ۶ ماه قبل است.

در کره نیز نرخ ورق گرم صادراتی حدود ۶۵۰دلار هر تن فوب است و در همه این بازارها در ژانویه تاکنون حدود ۵۰ دلار نسبت به یک ماه قبل بالا رفته است.

رشد جزیی بازار قراضه در ترکیه

آخرین نرخ قراضه وارداتی سنگین ۲۰-۸۰ در ترکیه یک دلار رشد روزانه داشته ۴۱۰ دلار هر تن سی‌اف‌آر ثبت شد.

به گزارش فولاد ایران، قراضه سنگین امریکا ۴۱۱ دلار و قراضه خرد شده ۴۳۰ دلار هر تن سی‌اف‌آر معامله شده است.

فعالان بازار معتقدند با توجه به اینکه فولادسازان ترکیه در کوتاه‌مدت نیاز به خرید قراضه بیشتری دارند نرخ رایج بازار باید بین ۴۰۸ تا ۴۱۲ دلار هر تن سی‌اف‌آر بماند.

توقف مازوت‌سوزی در ۲ نیروگاه شهید منتظری

معاون عمرانی استاندار اصفهان از توقف مازوت‌سوزی در دو واحد دیگر نیروگاه شهید منتظری خبر داد.

به گزارش تسنیم، مهران زینلیان درخصوص ابلاغ اخیر کمیته اضطرار آلودگی هوای استان مبنی‌بر قطع مازوت سوزی در نیروگاه شهید منتظری، اظهارکرد: از ماه‌ها قبل و براساس تجربه‌ای که از سال گذشته در خصوص مازوت سوزی در استان داشتیم؛ مدیریت استان تلاش‌های بسیاری را انجام داد تا شاهد تکرار این تجربه و استفاده از سوخت مازوت در استان نباشیم.

وی بیان کرد: هر چند عدم مازوت سوزی در شورای تأمین استان مصوب شده بود اما با ابلاغ شورای‌عالی امنیت ملی و با وجود مخالفت شدید استان، مازوت سوزی در اصفهان آغاز شد.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری اصفهان افزود: نهایتا در چند روز گذشته به دلیل استفاده از این نوع سوخت در نیروگاه و البته سایر منابع آلاینده هواکه به هیچ عنوان قابل چشم‌پوشی نیست، شاهد روزهای بی‌سابقه‌ای بودیم و شاخص آلودگی هوا در اصفهان برای چند روز متوالی به بیش از ۱۵۰ رسید.

وی گفت: در این شرایط مدیریت استان با جدیت بیشتری به موضوع کنترل منابع آلاینده ازجمله بحث مازوت سوزی وارد شد. جلسات کمیته اضطرار آلودگی هوای استان مکررا تشکیل و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور به استان دعوت شد تا از نزدیک شاهد تأثیر عوامل آلاینده در اصفهان باشند.

زینلیان تصریح کرد: با پیگیری مدیریت استان، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست به صورت سرزده از نیروگاه شهید منتظری بازدید کرد و نهایتا با تشکیل کارگروه شرایط اضطرار آلودگی هوای استان، عدم مازوت‌سوزی برای چندمین بار مطرح و مصوبات ویژه زیست‌محیطی در این کارگروه به تصویب رسید.

وی افزود: به دنبال این اقدامات، تلاش برای عدم مازوت سوزی در شورای تأمین استان نیز برای چندمین بار مطرح و با دستور استاندار اصفهان موضوع عدم استفاده نیروگاه شهید منتظری از سوخت مازوت ابلاغ شد.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری اصفهان خاطرنشان کرد: با وجود همه تلاش‌های صورت گرفته، متاسفانه تا این لحظه مازوت‌سوزی به صورت کامل در نیروگاه شهید منتظری قطع نشده و به دنبال پیگیری‌های اخیر، با قطع ۲ واحد دیگر و کاهش معادل ۲.۵ میلیون لیتر مصرف سوخت مازوت، هم اینک ۴ واحد غیرفعال و ۴ واحد دیگر همچنان فعال است. وی اظهار کرد: مدیریت استان همواره بر این‌باور بوده که شرایط استان ویژه است و از هر ظرفیتی که بتوانیم برای توقف مازوت‌سوزی و قطع منابع آلاینده هوا در استان استفاده می‌کنیم. این تلاش مدیریت استان برای کاهش آلودگی هوا استمرار دارد و تا قطع کامل مازوت‌سوزی در نیروگاه شهید منتظری ادامه خواهد داشت.

زینلیان تصریح کرد: عدم تمکین برای قطع مازوت سوزی خواه از طرف نیروگاه و خواه از طرف دیگر دستگاه‌ها باشد در هر صورت با پیگیری قضایی همراه خواهد بود. معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری اصفهان افزود: مصوبه شورای تأمین استان مبنی بر قطع مازوت سوزی در اصفهان جدی است و خاطیان باید در برابر مراجع قضایی پاسخگو باشند.

البرز نیازمند توسعه زیرساخت‌های انرژی

سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز گفت: استان با وجود صنایع متعدد باید توجه خاصی به توسعه زیرساخت‌های انرژی به ویژه در حوزه برق داشته باشد.

به گزارش مهر، سیف‌اله اسداللهی در جلسه‌ای با حضور نمایندگان اتاق بازرگانی و فعالان بخش خصوصی، موانع و مشکلات احداث نیروگاه‌های خورشیدی و سیکل ترکیبی در استان البرز را مورد بحث و بررسی قرار داد و اظهار کرد: استان البرز با وجود صنایع متعدد باید توجه خاصی به توسعه زیرساخت‌های انرژی به ویژه در حوزه برق داشته باشد. سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز بیان کرد: در این راستا شایسته است با انجام مطالعات امکان‌سنجی احداث نیروگاه‌های با انرژی تجدیدپذیر و مساعدت دستگاه‌های مربوطه شرایط و تسهیلات لازم برای این پروژه مهم تخصیص یابد. گفتنی است در این نشست مقرر شد پس از انجام مطالعات مقدماتی توسط بخش خصوصی، مذاکرات لازم با وزارت نیرو برای خرید برق تولیدی این نیروگاه‌ها و شرکت گاز برای تأمین گاز پایدار مورد نیاز نیروگاه‌های سیکل ترکیبی صورت پذیرد.

فرونشست، بحران دهان گشوده در خراسان رضوی

گروه معدن

نشست زمین در خراسان رضوی دیگر از مرز هشدار گذشته و به بحران نزدیک شده است و اگر تدبیر نشود، به زودی این خطه با معضلات زیست‌محیطی و ویرانگری روبه‌رو خواهد شد. به گزارش ایرنا، بیش از ۱۵ سال است که خشکسالی بر خراسان رضوی پنجه انداخته، آب زمین را مکیده و معضلات زیست‌محیطی به‌ویژه فرسایش خاک را در این منطقه روزبه‌روز گسترده‌تر کرده است. این وضعیت تا آنجا پیش رفته که اکنون نه تنها تامین آب مورد نیاز برای خراسان‌رضوی دشوار شده است بلکه نشست زمین یا پدیده فرونشست روزبه‌روز عمق بیشتری پیدا می‌کند و اگر فکری برای مهار این پدیده نشود، به زودی زمین دهان بازکرده و همه چیز را فروخواهد بلعید.

فرونشست، فروریزش یا نشست سطح زمین است که می‌تواند علت‌های متفاوتی داشته باشد اما علت اصلی به وجود آمدن این شکاف‌های عمیق در دشت‌های استان، چیزی جز مصرف بی‌رویه آب‌های زیرزمینی و عدم مدیریت صحیح منابع آب نیست. این شکاف‌ها زیرساخت‌های شهرها را نشانه گرفته‌اند و تشدید آنها ممکن است اتفاقات ناخوشایند و جبران‌ناپذیری را برای استان، به ویژه کلانشهر مشهد درپی داشته باشد، محورهای ارتباطی، ساختمان‌ها، خطوط انتقال گاز و برق و بسیاری از زیرساخت‌های دیگر در معرض خطر قرار خواهند گرفت.

▣ خشکسالی و کاهش مخازن زیرزمینی

بی شک فرونشست در خراسان رضوی را می‌توان نتیجه خشکسالی و کاهش سطح مخازن آبهای زیرزمینی در استان دانست، وقتی نزولات جوی نتواند منابع زیرزمینی را تغذیه کند، برداشت‌ها از این منابع افزایش یافته و حفره‌ها و نشست زمین عمیق‌تر می‌شود. محمود ارجمند شریف، مدیر مطالعات پایه منابع آب منطقه‌ای خراسان رضوی شرکت آب در این باره گفت: میانگین بارندگی در خراسان رضوی در ۴۰ سال اخیر روند کاهشی داشته است به طوری که میزان بارندگی سالانه در این مدت ۲۲۰ میلی‌متر بوده که این میزان در ۱۵ سال اخیر به ۲۰۹ میلی متر، در ۱۰ سال اخیر به ۱۹۸ میلی متر و در ۵ سال اخیر به ۱۸۰میلی‌متر رسیده است. وی افزود: آمار مزبور نشان می‌دهد که روند بارندگی در استان در این بازه ۴۰ ساله رو به کاهش نهاده و نزولات جوی که باید هر ساله منابع و سفره‌های آب‌های زیرزمینی استان را تغذیه می‌کرده، انجام نگرفته است. وی اظهار کرد: کاهش بارندگی‌ها منجر به بروز خشکسالی، افزایش دمای هوا و به تبع آن برداشت از منابع آب‌های زیرزمینی و آب‌های سطحی شده، خشکسالی هم منجربه گرمتر شدن دما، افزایش بهره‌برداری از منابع آب‌های زیرزمینی و عمیق‌تر شدن زخم فرونشست در استان شده است. ارجمند شریف یکی از مهم‌ترین تاثیرات خشکسالی را پدیده فرونشست ذکر و بیان کرد: فرونشست به لحاظ فنی چند نوع دارد و فرونشستی که در نتیجه خشکسالی و برداشت بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی به وجود می‌آید، روندی تدریجی دارد که معمولا برگشت ناپذیر است. وی اضافه کرد: این نشست‌های تدریجی منجربه کاهش حجم آبخوان‌ها یا سفره‌های آب‌های زیرزمینی می‌شود و میزان آب قابل برداشت از آبخوان را کاهش می‌دهد و در نهایت منجربه گسترش فرونشست‌ها می‌شود.

▣ ۱۵ محدوده بحرانی به لحاظ برداشت از منابع آبی

به گفته مدیر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی، از ۳۷ محدوده مطالعاتی، ۱۹ محدوده مطالعاتی به لحاظ برداشت از منابع آب، ممنوعه و ۱۵ محدوده ممنوعه بحرانی و ۳ محدوده نیز آزاد است. ارجمند شریف افزود: یکی از معیارهایی که برای اعلام وضعیت بحرانی یا ممنوعه بودن محدوده‌های مطالعاتی در نظر گرفته می‌شود، ایجاد فرونشست، ترَک، درز، شکاف یا فروچاله در زمین است. وی ادامه داد: درحال‌حاضر حدود ۱۲ درصد برداشت‌ها از منابع آب مربوط به بخش کشاورزی، شرب و سایر مصارف است و ۸۸ درصد از برداشت‌ها مربوط به منابع آبهای زیرزمینی می‌شود که نشان می‌دهد، حجم تقاضا برای برداشت از آب‌های زیرزمینی چقدر بالا است. مدیر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی گفت: بیشترین تغییرات مخزن مربوط به دشت‌جوین بوده است که از ابتدای امسال بیش از ۱۰۹میلیون مترمکعب کسری مخزن داشته است و البته دشتهای مشهد، نیشابور و تربت جام و سایر دشتهای استان هم وضعیت خوبی در این خصوص ندارند. ارجمند با بیان اینکه دشت نیشابور در خراسان رضوی بیشترین فرونشست را دارد، افزود: به همان نسبت برداشت از منابع آب‌های زیرزمینی در این دشت بیشتر از دشت‌های دیگر استان است. وی اظهار کرد: از ابتدای امسال ۱۰۷ میلیون مترمکعب برداشت از منابع آبهای زیرزمینی دشت مشهد انجام گرفته است به این معنا که نسبت به سال آبی قبل ۱۰۷ میلیون مترمکعب از حجم آب‌های زیرزمینی یا حجم مخازن آبی مشهد از دست رفته است. ارجمند بیان کرد: نتیجه برداشت‌ها از سفره‌های آب زیرزمینی منجر به تراکم خاک و فرونشست می‌شود، همان‌طور که هم اکنون شاهد فرونشست‌هایی در غرب مشهد، حوالی شهرک‌های صنعتی و شهرستان چناران هستیم.

▣ از مرز هشدار گذشته‌ایم

مدیر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی تصریح کرد: هیچ شکی در اینکه فرونشست وجود دارد، نیست و نمی‌توان آن را کتمان کرد، اما اختلاف‌نظرهایی در خصوص عوامل ایجاد فرونشست وجود دارد. به گفته ارجمند، فرونشست هم منشا طبیعی (عوامل زمین‌شناسی و...) و هم منشا انسانی دارد اما مهم‌ترین عامل بروز فرونشست در خراسان رضوی عوامل انسانی و برداشت بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی است، عوارض آن هم مشهود بوده و دستگاه‌های ذی‌ربط این پدیده را مورد توجه قرار داده‌اند. وی خاطرنشان کرد: براساس معیارهای جهانی اگر در منطقه‌ای سالانه تنها ۴ میلی متر فرونشست وجود داشته باشد، آن منطقه مخاطره‌آمیز تلقی می‌شود، اکنون در بیشتر دشت‌های دارای محدوده بحرانی استان بیش از یک سانتی‌متر در سال فرونشست وجود دارد، به عنوان مثال میزان فرونشست سالانه در دشت نیشابور ۸۰سانتی‌متر است که عدد بزرگی نسبت به معیار جهانی است. ارجمند اضافه کرد: خراسان رضوی در موضوع پدیده فرونشست از مرز هشدار عبور کرده و وارد مرحله بحران شده است و باید در کنار اقدامات سنتی و جلوگیری از گسترش بیشتر فرونشست، به سمت استحکام‌سازی در زیرساخت‌ها حرکت کند.

▣ وضعیت فرونشست زمین در خراسان رضوی

خشک شدن زمین‌های حاصلخیز، ایجاد شکست در ساختمان‌ها، پل‌ها، راه‌های ارتباطی و سایر سازه‌ها، ایجاد فروچاله‌ها و... از عواقب فرونشست دشت‌ها است، همان‌طور که آثار فرونشست در مسیر راه‌آهن مشهد – تهران حوالی نیشابور کاملا آشکار شده است. سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی منطقه شمال شرق، از پاییز ۱۳۸۸ بررسی گسترده‌ای را در این زمینه در محدوده دشت‌های بحرانی به خصوص دشت‌های مشهد، نیشابور، خواف، کاشمر، بردسکن و جوین آغاز کرده است اما این مطالعات در یک‌سال اخیر تقریبا کند پیش رفته و اطلاعات این بخش چندان به‌روز نیست.

▣ ۲۰ دشت درگیر فرونشست

هادی شریفی، معاون زمین‌شناسی اداره‌کل زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی منطقه شمال شرق در این‌باره به ایرنا گفت: استان خراسان رضوی ۳۷ دشت حاصل‌خیز دارد که دارای منابع آبی و کشاورزی به شمار می‌رود، از این تعداد پدیده فرونشست در ۲۰ دشت با پوشش ۶۰درصدی در استان مشاهده شده است. وی افزود: نتایج این فرونشست‌ها، پدیدار شدن عوارض سطحی مانند شکاف‌های کیلومتری، غیرقابل کشت شدن اراضی، تغییر سطح توپوگرافی و آبگیر شدن آنها است. وی وضعیت دشت‌های مشهد، سبزوار، خواف، بردسکن، کاشمر و نیشابور را بحرانی خواند و بیان کرد: بیشترین عوارض سطحی ناشی از نشست در دشت‌های خواف و نیشابور دیده شده که شامل شکاف‌های کیلومتری با عمق یک تا ۳ متر و بازشدگی متوسط ۱۰ تا ۵۰ سامتی‌متری و فروچاله‌هایی با عمق یک تا ۲.۵ متری است. شریفی اظهار کرد: آسیب ناشی از این نشست‌ها در محورهای پرتردد، خطوط ریلی، خط انتقال گاز، برق یا مخابرات کرد پیدا می‌کند که این یک دغدغه جدی است. بعضا سخنان پراکنده‌ای از سوی دست‌اندرکاران و برخی کارشناسان پیرامون رسیدن فرونشست به حرم مطهر رضوی بیان می‌شود که البته گزارش‌هایی از فرونشست در مشهد و نزدیک به حرم وجود دارد، همان‌طور که در سال ۱۳۹۹، زمین در خیابان دانشگاه این شهر نشست عمیقی داشت.

▣ نخستین فرونشست در سال ۱۳۷۸

با این حال محمدعلی انواری، مدیر نقشه و اطلاعات مکانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی در پاسخ به ادعاهایی مبنی بر اینکه فرونشست زمین به حرم مطهر نزدیک شده است، گفت: پدیده فرونشست هنوز به حرم مطهر رضوی نرسیده است و هیچ شاهد عینی در این زمینه وجود ندارد. وی افزود: پدیده فرونشست برای نخستین‌بار در سال ۱۳۷۸ در منطقه قاسم آباد مشهد مشاهده شد که از آن زمان موضوع به صورت جدی مورد پیگیری قرار گرفت. وی بیان کرد: هم اینک دشت مشهد و دشت نیشابور در معرض فرونشست قرار گرفته‌اند که این پدیده در منطقه شمال شرق مشهد، محدوده بلوار شاهنامه تا نزدیکی گلمکان وجود دارد، نیروگاه گازی فردوسی و نیروگاه دیزلی مشهد نیز در معرض فرونشست قرار گرفته‌اند. مدیر نقشه و اطلاعات مکانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی گفت: بیمارستان طالقانی تا منطقه پلیس راه و امتداد جاده چناران – قوچان در معرض فرونشست قرار گرفته‌اند که دلیل اصلی این فرونشست‌ها برداشت ناصحیح از آب‌های زیرزمینی دشت مشهد است. انوری اظهار کرد: مرکز این فرونشست در نزدیکی ایستگاه تقویت فشار ناحیه ۴ خط انتقال گاز (فاز شهید باقری) واقع در شرق بلوار شاهنامه است که این موضوع شرکت گاز را نیز هوشیار کرده، اما اطمینان داده‌اند که مراقب تاسیسات هستند. وی اضافه کرد: فرونشست فقط به لوله‌های گاز ختم نمی‌شود، بلکه باعث ایجاد ترکهای بزرگ در زمین نیز می‌شود که این موضوع در راه‌آهن مشهد – نیشابور اتفاق افتاده و فرونشست به این بخش نیز رسیده است. مدیر نقشه و اطلاعات مکانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی افزود: فرونشست عواقب زیادی نیز دارد، باعث ایجاد ترک‌های بزرگ در زمین می‌شود که دیگر قابل آبیاری یا کشاورزی نیست، فروچاله‌های عمیقی نیز ایجاد می‌کند، هر تاسیساتی که در دشت مشهد قرار دارد در معرض فرونشست قرار گرفته است. انواری با بیان اینکه ایستگاه‌های دائمی جی.پی.اس توسط سازمان نقشه‌برداری کشور در پهنه استان خراسان رضوی گسترده و نصب شده است، گفت: این ایستگاه‌ها به طور دائم اطلاعات مربوط به فرونشست‌ها را ذخیره می‌کند و در پایان هر شبانه روز این اطلاعات به سایت منتقل و پردازش می‌شود، نتیجه این پردازش‌ها در قالب نموداری با عنوان «نمودار سری زمانی موقعیت» جمع‌بندی می‌شود. وی اضافه کرد: سازمان نقشه برداری و سایر سازمان‌های متولی، فرونشستها را فقط از طریق ایستگاه‌های جی‌پی‌اس برآورد نمی‌کنند، بلکه یکسری پردازش‌های ماهواره‌ای نیز دریافت می‌کنند. مدیر نقشه و اطلاعات مکانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی گفت: در مجموع پدیده فرونشست جدی است اما هنوز به حرم مطهر رضوی نرسیده و ایستگاه دائمی جی‌پی‌اس در اطراف حرم مستقر شده و این موضوع را دائما پایش می‌کند و فرونشست این منطقه به همین روش به طور مستمر پایش می‌شود.

▣ مسئولان چه کرده‌اند؟

بی‌شک فرونشست یک پدیده جهانی است و فقط به ایران محدود نمی‌شود بلکه مربوط به کل جهان است، یکی از عوامل اصلی بروز آن هم برداشت بی‌رویه از سفره آب‌های زیرزمینی است که حفره‌هایی در لایه‌های زیرزمین ایجاد کرده و دانه بندی خاک را از حالت اشباع خارج کرده و باعث ریزش آن می‌شود، که در نهایت حفره‌های خطرساز در سطح زمین ایجاد کرده و این موضوع زیرساخت‌هایی نظیر محورهای ارتباطی، خطوط ریلی، ساختمان‌ها و... را در معرض خطر قرار می‌دهد.

وزارت راه و شهرسازی و به تبع آن اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی براساس بند «ض» ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور، متولی فرونشست و سازمان‌دهی مطالعات و اقدامات پیشگیرانه در این خصوص هستند.

▣ لزوم برنامه‌ریزی برای کنترل فرونشست

عباس یوسف‌زاده، مدیرکل راه و شهرسازی خراسان رضوی در این‌باره به ایرنا گفت: چندی قبل موردی از فرونشست در فرودگاه شهید هاشمی‌نژاد مشهد رخ داد که مرکز تحقیقات این اداره‌کل موضوع را بررسی کرد اما چون خیلی مسئله را حاد تشخیص نداد، عوامل دست اندرکار به تعمیر باند فرودگاه بسنده کردند و اقداماتی هم برای تثبیت محل انجام دادند. وی افزود: اداره‌کل راه و شهرسازی نیز به عنوان متولی، همه دستگاه‌های اجرایی را، که مرتبط با ساخت‌وسازها هستند، مکلف کرده است تا قبل از اجرای هر پروژه ای، مطالعات مربوط به فرونشست آن منطقه را مدنظر قرار دهند و با اداره‌کل زمین‌شناسی استان در این زمینه مکاتبه کنند، گمانه‌های فرونشست را داشته باشند و وضعیت لایه‌های زیرین زمین محل اجرای پروژه را بررسی کنند. یوسف زاده ادامه داد: در این راستا تاکنون چند پروژه در خراسان رضوی به دلیل فرونشست منطقه محل اجرا، تغییر موقعیت داده است از جمله آن پاسگاه پلیس راه خواف بوده که پس انجام اقدامات اولیه توسط متولیان اجرا و مکاتبه‌ای که با اداره کل زمین شناسی انجام گرفت، مشخص شد ساختمان پاسگاه در نقطه نامناسبی قرار گرفته و خطرات ناشی از فرونشست این ساختمان را دربرخواهد گرفت لذا موقعیت محلی پاسگاه پلیس راه خواف با توجه به این موضوع تغییر کرد. مدیرکل راه و شهرسازی خراسان رضوی گفت: پدیده فرونشست در استان آنچنان موضوع حادی نیست که دغدغه و نگرانی جدی برای مردم ایجاد کند اما آن‌طور هم نیست که مسئولان نسبت به این موضوع بی‌تفاوت باشند، در مواجهه با پدیده فرونشست باید ۲برنامه کوتاه و بلندمدت در دستورکار متولیان قرار گیرد، اداره کل زمین‌شناسی باید در برنامه بلندمدت خود مطالعات فرونشست را دنبال کند و دستگاه‌های عملیاتی در برنامه کوتاه‌مدت باید مخاطرات را رصد و کنترل کنند. یوسف‌زاده تاکید کرد: مسئولان باید فرونشست را در دستور کار پروژه‌های خود قرار دهند و دستگاه‌های خدمات رسان در مواردی مانند گازرسانی، خطوط انتقال، خطوط ریلی و محورهای ارتباطی نسبت به رصد، کنترل و نگهداری شبکه‌های زیرساختی اقدام کنند، مباحث مربوط به فرونشست را دنبال کنند و اقداماتی برای تثبیت زیرساخت‌ها در استان انجام دهند. وی اضافه کرد: در این راستا «کارگروه مخاطرات لغزش لایه‌های زمین» با مسئولیت اداره‌کل راه و شهرسازی خراسان رضوی تشکیل شده و دائما با دستگاه‌های اجرایی برای رصد زیرساخت‌های حوزه استحفاظی در ارتباط است. وی اظهار کرد: از آنجا که برداشت بی‌رویه از آبهای زیرسطحی عامل اصلی پدیده فرونشست است، کنترل‌های شدیدی در این بخش توسط شرکت آب منطقه‌ای و سازمان جهاد کشاورزی در خصوص چاه‌های غیرمجاز و پلمب آنها و همچنین در خصوص نحوه برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی توسط چاه‌های مجاز انجام می‌گیرد و این جزو برنامه‌های مستمر این ۲ دستگاه در سطح ملی و استانی است. یوسف‌زاده به ذکر مثالی در این زمینه پرداخت و گفت: چند سال قبل، یک نشست زمین عرضی در محور خواف - رشتخوار به وجود آمده بود که مسیر را در حد چند سانتی‌متر دچار مشکل کرد، اداره‌کل راهداری وارد عمل شد و آن بخش را تحت کنترل گرفت و در نقاطی که فرونشست ایجاد شده بود، وضعیت راه را تثبیت کرد.

▣ آخرین تصمیمات استانی برای پدیده فرونشست

محسن نجات، مدیرکل مدیریت بحران استانداری خراسان رضوی در پاسخ به ایرنا در خصوص هم‌افزایی مدیران برای اقدامات پیشگیرانه در مورد فرونشست گفت: آخرین نشست در خصوص فرونشست مربوط به چند هفته قبل است که در استانداری با حضور مدیران دستگاه‌های اجرایی متولی برگزار و در آن بر این موضوعات تاکید شد که پدیده فرونشست در استان وجود دارد و نباید از آن غافل شد و باید به سرعت با علل آن ازجمله برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی مقابله جدی کرد. وی بیان کرد: در این نشست تداوم اندازه‌گیری میزان فرونشست و پایش دقیق آن مورد تاکید قرار گرفت و اعلام شد که وضعیت فرونشست در شهر مشهد، خصوصا در حرم مطهر رضوی و محدوده آن و همچنین شهرستان تایباد بحرانی نیست. وی اظهار کرد: در نشست مزبور مقرر شد دستگاه‌های اجرایی مرتبط نسبت به تعامل و هم‌افزایی و همکاری متقابل درخصوص اصلاح و بهینه‌سازی ایستگاه‌های سنجش و پایش فرونشست در سطح شهر مشهد، اقدامات لازم را انجام دهند.

به گفته مدیرکل مدیریت بحران استانداری خراسان رضوی، مدیران دستگاه‌های اجرایی مربوطه موظف شدند موضوعات تخصصی فرونشست مانند پایش و پیشگیری از متاثر شدن تاسیسات، راهکارها و اجرای ترمیم و تامین اعتبار لازم و نظایر اینها را در زمره وظایف خود بدانند و از وزارتخانه و دستگاه‌های ملی پیگیری و به جد مطالبه کنند.

▣ کمبود اعتبارات و معضل گسترش مطالعات پدیده فرونشست

در هر صورت مطالعه فرونشست‌ها و اندازه گیری عمق پیشروی آنها، نیازمند تخصیص اعتبار از سوی مراجع مورد نظر است اما گویا وضعیت تخصیص اعتبارات در این زمینه چندان مطلوب نیست. معاون اداره‌کل زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی شمال شرق چندی قبل در گفت گو با خبرنگار ایرنا به کُندی مطالعات مربوط به فرونشست‌ها اشاره کرد و گفت: وقتی اعتباری نیست، انجام مطالعات هم عملی نیست، ضمن اینکه بخش مدیریت بحران تا به حال یک ریال هزینه برای انجام مطالعات پیش‌بینی و پیشگیری از فرونشست به این اداره‌کل اختصاص نداده است. شریفی گفت: یک بخش از اعتبارات مدیریت بحران استان، ملی و بخش دیگر استانی است، اعتبارات بخش ملی که از محل سازمان مدیریت بحران تامین می‌شود به حوزه مخاطرات اختصاص می‌یابد و البته در این حوزه، زلزله در اولویت است. اما مدیرکل راه و شهرسازی خراسان رضوی تخصیص اعتبارات به مطالعات فرونشست را یک بحث ملی دانست و گفت: البته بخشی از این موضوع به استان هم مربوط می‌شود و برای به‌روزرسانی مطالعات باید اعتبارات سالانه به مطالعه فرونشست در استان اختصاص یابد. یوسف‌زاده اظهار کرد: با این حال با وجود محدودیت در تامین اعتبارات این بخش، این‌طور نیست که اداره کل زمین‌شناسی موضوع فرونشست را رها کند بلکه به صورت موردی و در قالب اقدامات خدماتی که توسط دستگاه‌های اجرایی انجام می‌گیرد، موضوع را دنبال می‌کند. وی افزود: اداره‌کل زمین‌شناسی نسبت به رشد رویه فرونشست، اطلاعات لازم را به دستگاه اجرایی متولی اجرای پروژه می‌دهد تا در زمان اجرای پروژه دچار مشکل نشود، اگر هم مطالعات در این بخش هزینه‌ای در پی داشت، دستگاه اجرایی هزینه آن را پرداخت می‌کند. مدیرکل راه و شهرسازی خراسان رضوی گفت: به طور قطع مطالعات مربوط به فرونشست در دشتهای خراسان رضوی نیازمند به‌روزرسانی سالانه است اما هنوز مطالعات فرونشست در همه دشت‌های استان کامل نشده است که نیازمند به‌روزرسانی باشد.

به منظور بررسی پایش وضعیت فرونشست هر یک از دشت‌های بحرانی استان، اداره کل زمین‌شناسی منطقه شمال شرق در مدت ۲سال هشت گزارش کامل از دشت‌های بحرانی شامل نرخ نشست در هر یک از دشت‌ها، نقشه پهنه‌بندی فرونشست، اطلاعات وضعیت چاه‌های بهره‌برداری آب، تغییرات سطح آب، کسری مخزن، وضعیت قنوات، موقعیت و ابعاد دقیق ترک‌ها و فروچاله‌ها، نقشه دقیق موقعیت مراکز جمعیتی و زیرساخت‌های حیاتی را تهیه و در اختیار مسئولان قرار داده است.

▣ راهکارهای موجود برای مهار فرونشست

با توجه به وضعیت موجود خراسان رضوی، کارشناسان امر در شرایط کنونی ۲ اقدام عاجل را در زمینه مدیریت بحران فرونشست زمین در استان مورد تاکید قرار می‌دهند که مدیریت بحران در مناطق بحرانی فرونشست و پیش‌بینی و پیشگیری از گسترش وسعت پهنه‌های فرونشست است. به منظور عملی کردن ۲هدف یاد شده اداره کل زمین شناسی منطقه شمال شرق طرحی با عنوان پایش فرونشست از سال ۱۳۹۵ با تلفیق استفاده از داده‌های راداری، شبکه جی پی اس، داده‌های ژئوفیزیک زمینی، زمین‌شناسی و ژئوتکنیک توسط اداره‌کل زمین‌شناسی منطقه شمال شرق تهیه و اجرا شده است.

این طرح با هدف ارائه میزان دقیق نرخ نشست در سطح دشت‌های استان و ارائه نقشه پهنه‌بندی خطر به منظور شناسایی مناطق بحرانی و ارائه راه‌کارهای پیشگیرانه از جمله کاهش برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی با تغییر الگوی کشت و نیز تهیه نقشه راه با هدف توسعه طرح‌های زیربنایی جدید در دشت‌های مذکور و در بستری با ضریب امنیت بالاتر اجرا می‌شود.

وعده‌های بی‌ثمر مسئولان، اشتغالزایی نمی‌کند

بن‌بست اشتغالزایی

مرضیه احقاقی

یکی از مهم‌ترین وعده‌های ابراهیم رئیسی در زمان انتخابات ریاست جمهوری، ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل بود.

ابراهیم رئیسی چندی پیش ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل را نیاز کشور، تکلیف قانونی و وعده دولت عنوان و اظهار کرد: «برای جبران عقب‌ماندگی‌هایی که در این زمینه وجود دارد، ایجاد اشتغال باید در اولویت کاری همه دستگاه‌ها باشد.» رئیس دولت سیزدهم در جلسه دفاع از کلیات بودجه در مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: «آنچه دولت در زمینه اشتغال، مبنی بر ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل وعده داده بود، اکنون باتوجه به مستندات محقق شده است؛ البته این کافی نیست و همه دستگاه‌ها برای اشتغال باید کمک کنند.»

با این وجود بسیاری از کارشناسان اقتصادی با تکیه بر آمار، ایجاد یک‌میلیون موقعیت شغلی از زمان آغاز به‌کار دولت سیزدهم را خلاف واقعیت‌های کنونی جامعه عنوان می‌کنند.

براساس اصل ۲۸ قانون اساسی دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد کند، اما این هدف نه با وعده‌وعید بلکه با بهبود زیرساخت‌های اقتصادی کشور محقق می‌شود؛ در نتیجه از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با اصلاح شرایط موجود در مسیر رفع کمبودهای واقعی گام بردارند.

عکس: روزگار معدن

دولت‌ها در اشتغالزایی موفق نبودند

کاظم فرج‌اللهی، فعال کارگری در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: براساس اصل ۲۸ قانون اساسی دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد کند. علاوه بر این در شرایطی که دولت نتواند شغل مناسب برای همه افراد ایجاد کند، موظف به پرداخت حقوق بیکاری به آنها خواهد بود، اما وجود جمعیت چند میلیون نفری بیکاران نشان می‌دهد تمامی دولت‌ها در طول بیش از ۴ دهه اخیر در اجرای وظایف خود نسبت به ملت در زمینه این ۲ اصل قانون اساسی به‌شدت ناموفق عمل کرده‌اند.

وی افزود: در حال حاضر تنها سازمان تامین اجتماعی تحت شرایط خاص و بسیار سختگیرانه به بخش کوچکی از افراد بیکار حقوق بیکاری پرداخت می‌کند، این در حالی است که در بسیاری از کشورها اداره خدمات سوسیال (تامین اجتماعی)، به افرادی که از یافتن شغل مناسب محروم مانده‌اند، حقوق می‌دهد.

فرج‌اللهی گفت: آمارهای متفاوتی از میزان بیکاری در کشور اعلام شده است. تعداد بیکاران محرز کشور حدود ۱.۶ تا ۲.۶ میلیون نفر گزارش شده، اما کارشناسان مستقل این آمار را تا ۴ میلیون نفر نیز برآورد می‌کنند. منظور از بیکاران محرز افرادی هستند که در سن اشتغال بوده و جزو گروه‌های دانش‌آموز و دانشجو، سرباز، خانه‌دار، سالمند و... نیز نیستند. آمار یادشده به‌قدری قابل‌توجه است که می‌توان این‌طور ادعا کرد که هیچ کدام از دولت‌های پیشین در اجرای وظایف قانونی خود در بحث اشتغالزایی به‌درستی عمل نکرده‌اند. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش بخش خصوصی در اشتغالزایی و واگذاری این وظیفه دولت به نهادهای مستقل اظهار کرد: سوددهی مهم‌ترین فاکتور برای فعالیت بخش خصوصی است؛ بنابراین دولت‌ها نمی‌توانند و نباید اجرای وظایف قانونی خود برای اشتغالزایی را به بخش خصوصی واگذار کنند. علاوه بر این باید تاکید کرد اقتصاد ما تولیدمحور نیست و مشوق‌های دولت برای سرمایه‌گذاری، تاکنون زمینه‌ساز جذب سرمایه به حوزه‌های بازرگانی و تجارت بوده که ظرفیت اشتغال‌سازی آنها بسیار پایین است. واگذاری وظایف دولتی در حوزه اشتغالزایی به بخش خصوصی نیز به‌شدت اشتباه است، زیرا در سیستم سرمایه‌داری، سود حرف اول و آخر را می‌زند و اصولا اشتغالزایی و حفظ آن برای این سیستم موضوعیت ندارد. فرج‌اللهی در ادامه درباره تعیین حقوق و دستمزد گفت: پس از تامین شغل، مسئله تعیین حقوق و دستمزد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. حقوق و دستمزد در ۲ بخش کارکنان دولت یا بخش عمومی و کارگران و کارکنان بخش خصوصی به‌طور جداگانه تعیین می‌شود. براساس ماده ۴۱ قانون کار، شورای عالی کار هر سال موظف است میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع مختلف باتوجه به معیارهایی تعیین کند. در درجه نخست آنکه حداقل مزد کارگران باتوجه به درصد تورمی که ازسوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود، تعیین شود. علاوه بر این در ماده قانونی موردبحث تاکید شده حداقل مزد بدون آنکه مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول شده را موردتوجه قرار دهد باید به اندازه‌ای باشد که زندگی یک خانواده با تعداد متوسط مشخص‌شده ازسوی مراجع رسمی (۳.۳ نفر) را تامین کند. وی افزود: کارشناسان شورای عالی کار، هزینه سبد معیشت خانوار را در سال گذشته تحت فشار نمایندگان دولت برای کاهش رقم، حدود ۹ میلیون تومان برآورد کرده‌اند و این رقم در سال جاری به‌شدت افزایش یافته، اما حداقل دستمزد کارگران به‌مراتب کمتر از میزان تعیین‌شده است؛ به‌بیانی دیگر هیچ زمان حداقل مزد تعیین‌شده توسط شورای عالی کار، منطبق با ماده ۴۱ قانون کار نبوده است. این فعال کارگری گفت: تورم حاکم بر اقتصاد ما در طول بیش از ۵ دهه گذشته همواره دورقمی بوده و در ماه‌های اخیر به بیش از ۵۰ درصد هم افزایش یافته است. در شرایط تورمی حاکم بر اقتصاد، کاربرد اصطلاح «افزایش حقوق» برای آنچه در پایان هر سال یا آغاز سال جدید رخ می‌دهد یعنی برای بزرگ‌تر شدن عدد ریالی دریافتی ماهانه حقوق‌بگیران، نادرست است. این افزایش حقوق نیست، بلکه سالانه شاهد ترمیم ناقص یا جبران بخش کوچکی از کاهش قدرت خرید نیروی کار هستیم. به‌گفته دیگر برای آنکه افراد هر سال فقیرتر از قبل نشوند، باید متناسب با تورم واقعی عدد ریالی مزد و حقوق دریافتی آنها افزایش یابد، در حالی که منظور از افزایش واقعی حقوق آن است که متناسب با افزایش تجربه و کارآیی یا مسؤلیت‌های محوله افراد، حقوق دریافتی آنها هم افزایش یابد. از این موضوع با عنوان رشد در محیط کار یا ارتقای شغلی نیز یاد می‌شود.

▣ کارفرمای بزرگ، مانع واقعی‌سازی دستمزد

فرج‌اللهی گفت: هر جامعه‌ای برای آنکه چرخ اقتصاد آن بچرخد یا برای آنکه تقاضای موثر در بازار وجود داشته باشد و بخش‌های مولد اقتصاد به فعالیت خود ادامه دهند، نیازمند ترمیم حقوق متناسب با تورم است، اما از آنجا که دولت در کشور ما نقش یک کارفرمای بسیار بزرگ را بر عهده دارد، به مسئله ترمیم حقوق متناسب با تورم بی‌توجه است. ماهیت دولت به‌مثابه کارفرما و حضور فعالان سیاسی و مدیران دولتی در نقش کارفرمایان و فعالان اقتصادی به این چالش دامن می‌زند و زمینه فقیرتر شدن هر روزه مردم را فراهم می‌کند. دولتی که در جایگاه یکی از بزرگ‌ترین کارفرمایان قرار دارد، هیچ‌گاه حاضر نشده حقوق نیروی کار را به‌درستی افزایش دهد، اما این سیاست در نهایت به ضرر کلیت جامعه و چرخه اقتصاد منتهی می‌شود؛ کما اینکه در دهه‌های گذشته با تکرار هرساله این سیاست با رکود قابل‌توجهی روبه‌رو شده‌ایم که یکی از عوامل مهم آن در کنار سایر عوامل همین سیاست سرکوب مزدی بوده است. این فعال کارگری در پاسخ به سوالی درباره ارزیابی پیشنهاد افزایش ۲۰ درصدی حقوق کارمندان دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ گفت: معیشت کلیه حقوق‌بگیران چه در بخش کارمندی و دولتی و چه در بخش‌های خصوصی و صنعتی در طول سال‌های گذشته براثر تورم، به‌شدت سخت شده است. دولت وظیفه تامین حقوق کارمندان خود را بر عهده دارد و انتظار می‌رود همان سازکار قبلی یعنی ترمیم دستمزد متناسب با تورم در این بخش جریان داشته باشد. ضرورت و تجربه تطبیق حقوق و دستمزد با تورم در همه اقتصادهای نسبتا سالم دنیا وجود دارد. نمی‌توان با تکیه بر ادعاهای کاذب مانند رونق بازار کار و رفع موانع تولید یا ادعای حفظ سطح اشتغال، پایین نگه‌داشتن سطح درآمدی مردم را توجیه کرد. وی در تشریح فرآیند صحیح اصلاح و ترمیم حقوق کارمندان دولت گفت: کارشناسان حوزه مسائل اقتصادی و اجتماعی مورد اعتماد اتحادیه‌ها و سندیکاهای کارکنان دولت می‌توانند هزینه‌های زندگی را برآورد و متناسب با آن، خواستار اصلاح دستمزد شوند تا قدرت خرید افراد حفظ و زمینه ارتقای شغلی برای افراد مختلف نیز فراهم شود، اما متاسفانه در ایران تاکنون اتحادیه و سندیکاهای مستقل حقوق‌بگیران اعم از بخش عمومی و خصوصی به رسمیت شناخته نشده‌اند و از فعالیت آنها جلوگیری می‌شود.

سیاست‌های محرک اشتغال

علیرضا حیدری، فعال کارگری در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: دولت‌ها با سیاست‌گذاری در حوزه‌های اقتصادی بسترهای لازم برای ایجاد موقعیت‌های شغلی را فراهم می‌کنند. علاوه بر این طرح‌های عمرانی که در جریان تصویب بودجه سالانه دولت مشخص می‌شود، محرک اشتغالزایی در کشور است. اجرای طرح‌های عمرانی به‌منزله فعالیت پیمانکاران در بخش‌های مختلف و بکارگیری نیروهای کار است.

به‌عنوان‌مثال چنانچه پروژه‌های متعددی در حوزه تولید، پالایش و فرآوری صنایع نفت و گاز آغاز به‌کار کند یا توسعه یابد، منشأ ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید خواهد بود. علاوه بر این سیاست‌گذاری در حوزه صنعت ساختوساز از محرک‌های اصلی اشتغال است. چنانچه نهادهای مالی وابسته به دولت اعتبارات بخش مسکن را افزایش دهند، تقاضا برای خرید مسکن بیشتر می‌شود. به‌دنبال رشد تقاضا، ساخت مسکن افزایش خواهد یافت و امکانی برای اشتغالزایی فراهم می‌شود.

حیدری گفت: چنانچه خالص درآمد افراد افزایش واقعی یابد، تقاضا برای خرید محصولات نیز بیشتر می‌شود، در ادامه تولید کالا و خدمات نیز افزایش خواهد یافت وپ به این ترتیب شاهد رشد اشتغال در حوزه‌های مختلف خدمات و تولید خواهیم بود. این فعال کارگری تقویت مناسبات برون‌مرزی را راهکار دیگری برای رشد اشتغال دانست و افزود: توسعه واردات و صادرات محرکی برای تقویت تولید ناخالص داخلی است و همزمان به ایجاد موقعیت‌های شغلی متعدد کمک می‌کند. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که سیاست‌گذاری و بسترسازی دولت، تاثیر مستقیمی بر اشتغالزایی دارد؛ کما اینکه سیاست‌هایی که به رکود اقتصادی منتهی می‌شود، نرخ بیکاری را افزایش می‌دهد. این فعال کارگری گفت: با رصد شرایط اقتصادی کشور و همچنین لایحه بودجه‌ای که دولت برای سال آتی به نمایندگان مجلس شورای اسلامی داده، نمی‌توان به بهبود شرایط اقتصادی کشور و همچنین رشد اشتغال در سال آینده امید داشت.

حیدری در ارزیابی‌اش از پیشنهاد افزایش ۲۰ درصدی دستمزد کارکنان دولت در بودجه سال ۱۴۰۲ اظهار کرد: تورم حاکم بر اقتصاد در سال‌های اخیر قابل‌توجه گزارش شده است. با این وجود میزان افزایش دستمزد متناسب با این تورم نبوده و به این ترتیب ارزش واقعی دستمزد هر سال بیش از قبل کاهش می‌یابد؛ در نتیجه از میزان تقاضا برای کالا و خدمات در حوزه‌های مختلف کاسته می‌شود. در چنین فضایی از یک سو امکانی برای ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید وجود ندارد و از سوی دیگر امنیت مشاغل تهدید می‌شود. وی گفت: در سال‌های اخیر شاهد روند رو به رشد تورم در بخش‌های مختلف بوده‌ایم و نرخ این شاخص در برخی بخش‌ها از جمله مواد غذایی، مسکن و... از میانگین نرخ تورم ماهانه نیز بیشتر است. نبود نگاه واقعی به درآمد واقعی خانوار، به معیشت آنها آسیب جدی تحمیل می‌کند و در چنین شرایطی الگوهای مصرف خانوار به‌طور معنی‌داری تقلیل می‌یابد.

▣ دستمزد پایین مانع اشتغالزایی پایدار

این فعال کارگری در پاسخ به سوالی درباره افزایش حقوق و دستمزد کارگران که در ماه‌های پایانی سال در شورای عالی کار موردتوجه قرار می‌گیرد، گفت: میزان حقوق و دستمزد کارگران در بخش‌های مختلف باید براساس میزان تورم حاکم بر اقتصاد تعیین شود. با این وجود طرف‌های کارفرمایی برای به حداقل رساندن این رشد تلاش می‌کنند، این در حالی است که پایین نگه‌داشتن سطح دستمزد کارگران، حتی تاثیر مثبتی بر روند اجرای یک فعالیت ندارد و نباید به نتیجه‌بخش بودن آن امید داشت. تداوم چنین نگاهی در نهایت به ضرر اقتصاد کشور و همچنین اشتغالزایی است، زیرا تداوم فعالیت یک کسب‌وکار در گرو رضایت کارگران است. در واقع نارضایتی کارگران بسترساز ایجاد خسارت به فرآیند تولید و کارآفرینی خواهد بود.

حیدری گفت: درک تاثیر نارضایتی کارگران بر روند کسب‌وکارها آنقدرها هم دشوار نیست؛ کما اینکه اگر به قطعات و تجهیزات در فرآیند تولید، توجه کافی نشود و تعمیر و نگهداری نشوند، در نهایت آسیب و خسارت جدی به تولید تحمیل یا از کیفیت محصولات و رقابت‌پذیری آنها در بازار کاسته می‌شود؛ بنابراین نگاه حمایت از نیروی کار نباید قربانی حمایت از کارفرما شود.

سخن پایانی

بودجه مهم‌ترین سند مالی دولت است که سمت‌وسوی سیاست‌های اقتصادی را برای یک سال آینده مشخص می‌کند. استراتژی‌های مندرج در این سند می‌توانند تاثیر بسزایی در ایجاد موقعیت‌های شغلی متعدد داشته باشند یا به‌بیانی دیگر از روند اشتغالزایی حمایت کنند یا به‌عکس به از دست رفتن اشتغال منتهی شوند. بودجه اختصاص‌یافته به فعالیت‌های عمرانی، میزان حقوق و دستمزد، تسهیلات تکلیفی بانک‌ها برای حمایت از ساختوساز و... جزو مهم‌ترین شاخص‌های بودجه سالانه هستند که به اشتغالزایی منتهی می‌شوند. با این توصیف نگاه کلی به شرایط اقتصادی کشور و بودجه تعریف‌شده برای سال آینده، چشم‌انداز روشنی را از اشتغالزایی ترسیم نمی‌کند.

بازنگری سیاست‌های تنظیم بازار دولت در صنعت فولاد

یک فعال فولادی با بیان اینکه دولت تدبیرهایی بیندیشد که تناسب عرضه و تقاضا در بورس کالا به وضوح آشکار باشد، گفت: تناسب ساختارها و زیرساخت‌ها باید با وضعیت نیازهای تولید همخوانی داشته باشد.

وحید یعقوبی در گفت‌وگو با فولادبان درباره تعیین کف عرضه واحدهای تولیدی فعال در زنجیره فولاد کشور توسط وزارت صمت مطرح کرد: زمانی که عرضه محصولات در بورس کالا اختیاری شود، تولیدکنندگان مجاز هستند هر میزانی که تمایل دارند، محصولات خود را بفروشند، بنابراین در صورتی که قیمت‌ها در بورس کالا به درستی تعیین شوند، طبیعتاً مزیت معافیت مالیاتی در بورس کالا را از دست نخواهند داد.

وی گفت: اگر سمت تقاضا بتواند به میزان مناسب خرید کند، شرکت‌های تولیدکننده به راحتی در بورس کالا محصولات خود را عرضه می‌کنند. در این صورت، با وجود اینکه نرخ محصولات زیر نرخ تمام شده است، می‌توان گفت مشکلاتی در قوانین و مقررات بورس کالا ازجمله در بخش معافیت مالیاتی وجود دارد.

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران معتقد است که سیاست‌های تنظیم بازار دولت در صنعت فولاد باید مورد بازنگری قرار گیرند.

یعقوبی با اشاره به خسارات تعیین کف عرضه محصولات تصریح کرد: تعیین کف عرضه محصولات، سیاستی است که سیگنال کمبود فولاد در بازار را می‌دهد و به دنبال آن، تقاضا افزایش می‌یابد، این درحالی است که چنین سیاستی با واقعیت کشور همخوانی ندارد، چراکه این سیگنال باعث به صف کشیده شدن تقاضای محصولات می‌شود و در نهایت نرخ به ضرر مصرف‌کننده افزایش خواهد یافت.

وی خاطرنشان کرد: در صورتی که دولت قصد داشته باشد در بلندمدت به این سیاست‌ها ادامه دهد یا باید بستر خوب برای روند قیمت‌ها داشته باشد و یا باید در مواجهه با پرش قیمتی که در آینده اتفاق خواهد افتاد، سیاست‌های سخت‌گیرانه دستوری را اعمال کند. این ۲ عامل، راهکارهایی هستند که با علم اقتصاد متناسب نیستند و باید در این حوزه، دولت تدبیرهایی بیندیشد که تناسب عرضه و تقاضا در بورس کالا به وضوح آشکار باشد. البته تناسب ساختارها و زیرساخت‌ها باید با وضعیت نیازهای تولید نیز همخوانی داشته باشد.

یادداشت

دستمزد کارگران تاثیری بر تورم ندارد

فرامرز توفیقی
فعال کارگری

هر سال با نزدیک شدن به ماه‌های پایانی سال موضوع حقوق و دستمزد کارگران موردتوجه مسئولان، سیاست‌گذاران و رسانه‌ها قرار می‌گیرد. از آنجا که دولت بزرگ‌ترین کارفرما محسوب می‌شود و نمایندگان دولت نیز در شورای عالی کار حق رأی دارند، اظهارنظرهای مدیران و سیاست‌گذاران دولتی جهت و سمت‌وسوی نمایندگان دولت و کارفرمایی را در جلسات شورای عالی کار تعیین می‌کند.

علاوه بر این میزان رشد تعیین‌شده برای حقوق کارمندان در جریان تصویب بودجه سالانه نیز سیگنال‌ساز رشد دستمزد کارگران است. سرکوب‌های مزدی در بسیاری از سال‌های گذشته به بهانه تورم‌زا بودن اعمال شده است؛ با این وجود شاهد هیچ تاثیر مثبتی بر کنترل نرخ تورم نبوده‌ایم. در واقع باید بپذیریم تورم از مجموعه‌ای از دلایل اقتصادی نشأت می‌گیرد و نباید آن را به گردن معیشت حداقلی کارگران انداخت. ترویج چنین نگاه غیرکارشناسی و اشتباهی در جامعه نه‌تنها نتیجه‌بخش نیست، بلکه در آینده چالش‌زا خواهد بود.

در هفته‌های گذشته شاهد روند رو به رشد بهای دلار در کشور بوده‌ایم. این روند صعودی فراتر از حد انتظار بر معیشت طبقه کارگر و دستمزد بگیر تاثیر منفی خواهد داشت؛ کما اینکه انتظار می‌رود در آینده نزدیک شاهد رشد دوباره بهای محصولات و کالاهای مصرفی خانواده‌ها به‌دلیل افزایش نرخ مواد اولیه مصرفی صنایع باشیم.

کشور ما در طول ۴۳ سال گذشته با تورم قابل‌توجه دورقمی روبه‌رو بوده است. این تورم برای سال‌های متعدد در آستانه سه‌رقمی شدن قرار گرفته است. علاوه بر این تورم حاکم بر نرخ خوراکی‌ها به‌مراتب بالاتر از نرخ متوسط تورم کشور برآورد می‌شود. این تورم مزمن و قابل‌توجه به‌هیچ‌عنوان نمی‌تواند ناشی از دستمزد باشد، بلکه دستمزد تابعی از تورم است. در واقع سیاست‌های پولی دولت، بانک مرکزی و چالش‌های اساسی دولت در تامین منابع درآمدی خود به‌ویژه در حوزه مالیات‌ستانی از ثروتمندان و صاحبان سرمایه‌های کلان و قدرتمندان، از دلایل اصلی بروز تورم در اقتصاد ما هستند.

میزان حقوق و دستمزد کارگران در کشور ما در ایده‌آل‌ترین حالت ممکن، ۳۳ تا ۳۸ درصد از سبد معیشت خانوار را تامین می‌کند؛ بنابراین کارگران برای تداوم معیشت خود ناچارند از هزینه پوشاک، بهداشت، خوردوخوراک و... بزنند. یا بسیاری از کارگران ناچار شده‌اند محل زندگی خود را به حاشیه شهرها تغییر دهند تا زنده بمانند. در چنین شرایطی دستمزد کارگران هیچ تاثیری بر تورم ندارد و اساسا صحبت از اثرگذاری دستمزد بر تورم اشتباه و غیرعلمی است.

میزان افزایش دستمزد در شورای عالی کار و توسط ۳ نفر از نمایندگان دولت، ۳ نفر از نمایندگان کارفرمایان به انتخاب کارفرمایان و ۳نفر از نمایندگان کارگران به انتخاب کانون عالی شوراهای اسلامی کار، تعیین می‌شود. با این وجود در این نهاد سه‌جانبه عموما منافع کارگران نادیده گرفته می‌شود، چراکه در کشور ما دولت حکم کارفرمایی بزرگ را برعهده دارد و نظرات آن به‌جای آنکه حامی کارگران باشد، به منافع کارفرمایان نزدیک است. بر این اساس می‌توان گفت کارگران در شورای عالی در جنگی نابرابر شکست می‌خورند.

علاوه بر این متاسفانه باید اقرار کرد صدای طرف کارگری به گوش کسی نمی‌رسد. در واقع تریبون طرف‌های کارفرمایی به‌مراتب قدرتمندتر است و صدای رساتری دارد. در چنین فضایی کارگران نیز از توان کافی برای مقابله با شرایط برخوردار نیستند. با توجه به تورم گسترده حاکم بر اقتصاد حتی با رشد دستمزدها نیز معیشت طبقه کارگر در طول سال، تامین نمی‌شود. تامین معیشت کارگران تنها در شرایطی ممکن است که تورم به زیر ۱۰ درصد کاهش یابد، اما باتوجه به دورنمای سیاست‌های پولی دولت، گردش مالی آن و سیاست‌های حاکم بر اقتصاد ما، چنین دورنمایی را نمی‌توان متصور شد؛ بنابراین جنگ تن‌به‌تن کارگران با معیشت و گذران زندگی باوجود حداقل‌های اقتصادی ادامه دارد.

روزگار معدن

یکشنبه • ۹ بهمن ۱۴۰۱ • ۷ رجب ۱۴۴۴ • ۲۹ ژانویه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۱۲

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر
مشاور بازرگانی:
محمود بندرچی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰-نمابر:(داخلی-۱۰۴)-تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها:۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک:۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل‌سازمان‌آگهی‌ها:ads.smtnews@gmil.com
امورمشترکین:۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

ایجاد دست‌انداز در روند پروژه‌سازی سهام بازار پایه

یک کارشناس بازار سرمایه در خصوص تازه‌ترین تغییرات بازار پایه، هدف‌گذاری فرابورس در این خصوص را اقدامی رو به جلو دانست و گفت: تغییر کف قیمتی سفارش از ۵۰۰ هزار به ۵ میلیون تومان می‌تواند در کاهش سفته‌بازی و پروژه‌سازی سهام موثر باشد.

سیاوش وکیلی در گفت‌وگو با تسنیم، اظهار کرد: این اقدام از سوی نهاد ناظر به سهامداران اطلاع می‌دهد که بازار همواره رصد می‌شود و به آن دسته از فعالان بازار که بر مبنای اصول بازار اقدام نمی‌کنند و فعالیت‌هایشان منجر به پروژه‌سازی می‌شود، نیز این پیام مخابره شده که به بازار خدشه وارد نکنند.

این کارشناس بازار سرمایه با تاکید بر اینکه تلاش شده با تصمیم‌های اخذشده در خصوص کف قیمتی و دامنه نوسان یک درصدی در بازار پایه، آثار زیان‌بار برای سهامداران این بازار کاهش یابد، افزود: همچنین تغییر حداقل ارزش هر سفارش خرید از طریق سامانه معاملات برخط، در روند پروژه‌سازی دست‌انداز انداخته و آن را سخت‌تر می‌کند.

وی پیشنهاد کرد که حرکت به سمت استانداردسازی اتفاق بیفتد و در خصوص تغییراتی که زیرساختارهای بازار را تحت تاثیر قرار می‌دهد، تصمیمات با تأنی بیشتری گرفته شود؛ چراکه تغییر این زیرساختارها باید به صورت بلندمدت انجام شود.

وکیلی با بیان اینکه شرایط بازار همواره یکسان نیست و نباید مانع از نشاط بازار شد، افزود: در نهایت چاره‌ای جز استانداردسازی نداریم و راهکار اصلی همان استانداردسازی و اخذ تصمیمات بلندمدت است.

تسویه ۲۲ هزار میلیارد ریال اوراق سلف در ۱۰ ماه گذشته

از ابتدای پاییز تا آخر دی ماه امسال، ۲۲ هزار و ۵۷۹ میلیارد ریال اوراق سلف توسط سمات تسویه شد.

به گزارش تسنیم، از ابتدای پاییز تا پایان دی ماه امسال تسویه اوراق سلف ۴ نماد «سنفت۱۰۱ با سررسید ۲۴ ماهه به ارزش ۱۱ هزار و ۲۵۰ میلیارد ریال، سنفت ۱۰۲ با سررسید ۲۴ ماهه به ارزش ۳ هزار و ۷۵۰ میلیارد ریال، عمیلگرد با سررسید ۱۲ ماهه به ارزش یک هزار میلیارد ریال و سحرا۰۲۱ با سررسید ۲۴ ماهه به ارزش ۶ هزار و ۵۷۹ میلیارد ریال» از سوی سمات به طور کامل انجام شده است.

شایان ذکر است بر اساس برنامه اعلام شده از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی، ارزش اوراق سلف موازی استاندارد قابل تسویه تا آخر سال ۱۴۰۱ به میزان ۹۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال است که شامل «وزارت اقتصاد به میزان ۴۵ هزار میلیارد ریال، توسعه نفت و گاز صبا اروند (سنفت۰۰۵) به میزان ۱۰ هزار میلیارد ریال، توسعه نفت و گاز صبا اروند (سنفت۰۰۶) به میزان ۱۰ هزار میلیارد ریال، آرین ماهتاب گستر به میزان ۵۰۰ میلیارد ریال، مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی به میزان ۷ هزار میلیارد ریال، پتروشیمی بوشهر به میزان ۱۰ هزار میلیارد ریال و برق منطقه‌ای گیلان به میزان ۱۵ هزار میلیارد ریال» می‌شود.

تداوم رشد معاملات اوراق تسهیلات مسکن

بیش از ۳۶ میلیون ورقه گواهی تسهیلات مسکن(تسه) به ارزش ۲۶هزار و ۶۷میلیارد ریال در ۱۰ماه گذشته در فرابورس دادو ستد شد که نشان از افزایش ۵درصدی حجم و رشد ۶۸درصدی ارزش معاملات این اوراق در مقایسه با مدت مشابه پارسال دارد.

به گزارش تسنیم، نگاهی به کارنامه فرابورس ایران در ۱۰ ماه گذشته نشان می‌دهد طی ۱۹۹روز معاملاتی تعداد ۹۴۲میلیارد و ۸۴۹میلیون ورقه بهادار در ۵۱میلیون و ۱۴۲هزار نوبت به ارزش ۸۰۸۳۸هزار و ۸۴۸میلیارد ریال در بازارهای فرابورس خرید و فروش شده است که به ترتیب از افزایش ۹۱درصدی حجم، افت ۳۹درصدی نوبت‌های معاملات و رشد ۱۵۵درصدی ارزش معاملات نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ حکایت دارد.

همچنین بازار اول فرابورس در ۱۰ماه گذشت تغییر مالکیت ۲۰۶میلیارد و ۷۳۵میلیون ورقه بهادار به ارزش ۱۰۷۲هزار و ۲۵۰میلیارد ریال و بازار دوم مبادله ۱۷۹میلیارد و ۶۵۵میلیون ورقه بهادار به ارزش ۸۳۵هزار و ۹۰۰میلیارد ریال را به خود دیدند که این ارقام به ترتیب بیانگر رشد ۴۸ درصدی حجم و افزایش ۱۲ درصدی ارزش معاملات در بازار اول و رشد ۱۸درصدی حجم و افت ۲۱درصدی ارزش معاملات بازار دوم در مقایسه با ۱۰ماه سال ۱۴۰۰ است.

این گزارش می‌افزاید: در بازار ابزارهای مالی نیز تعداد ۸۳میلیارد و ۴۳۲میلیون اوراق بدهی به ارزش ۷۵۳۵۵هزار و ۹۰۹میلیارد ریال معامله شده است که از رشد ۱۷۵درصدی حجم و ۱۷۰درصدی ارزش معاملات این بازار در ۱۰ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته حکایت می‌کند.

افزون بر این، بالغ بر ۲۰۹میلیارد و ۳۷۰میلیون واحد صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله به ارزش ۲۴۲۹هزار و ۲۲۲میلیارد ریال و ۳۸میلیون ورقه گواهی تسهیلات مسکن(تسه) به ارزش ۴۳هزار و ۷۱۳میلیارد ریال در این مدت در این بازار مورد معامله قرار گرفته است که نشان از افزایش ۲۹۲درصدی حجم و ۱۷۲درصدی ارزش معاملات صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله و همچنین افزایش ۵درصدی حجم و رشد ۶۸درصدی ارزش معاملات اوراق گواهی تسهیلات مسکن در مقایسه با مدت مشابه پارسال دارد.

این گزارش می‌افزاید: شاخص کل فرابورس نیز که معاملات امسال را از ارتفاع ۱۸هزار و ۵۵۴واحد آغاز کرده است با ثبت افزایش ۱۷ درصدی، در پایان این ماه به ارتفاع ۲۱هزار و ۵۰۸واحد رسید.

ارزش کل بازار فرابورس نیز که در ابتدای امسال ۱۷۴۷۰هزار و ۱۹۵میلیارد ریال بود، با ثبت رشد ۱۹درصدی در ۱۰ماه گذشته در پایان دیماه به عدد ۲۰۷۲۴هزار و ۶۴میلیارد ریال رسید.

فصل جدید تقاضا پیش روی فلز سرخ

گروه معدن

شواهد نشان می‌دهد که چند معدن بزرگ مس در کشورهایی مانند کنگو، پرو و پاناما در حال راه‌اندازی است، اما باید توجه کرد که این معادن به تنهایی قادر به پر کردن فاصله عرضه و تقاضا نیستند چراکه سرمایه‌گذاری تا تولید مس حداقل یک دهه زمان می‌برد و حتی موسسه‌هایی مانند آژانس بین‌المللی انرژی این زمان را تا ۱۶ سال نیز برآورد کرده‌اند. به گزارش بورس نیوز، فصل جدیدی از تقاضای مس با برنامه‌های توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و رشد تولید خودروهای برقی آغاز شده است. این بخش‌ها به عنوان مصرف‌کنندگان رو به رشد فلز سرخ از یک سو افق‌های جدیدی را در تقاضای مس گشوده و از سوی دیگر به دلیل توسعه نامتقارن بخش عرضه سبب بروز نگرانی‌هایی در دهه آتی شده است؛ نگرانی از اینکه بازار مس در سال‌های آینده با کسری شدید مواجه شود. حتی این موضوع از هشدار کارشناسان و تحلیلگران هم فراتر رفته و به تازگی مدیران ارشد اجرایی شرکت‌های بزرگ مس جهان نیز نسبت به کمبودهای دهه آتی هشدار می‌دهند، به طوری که مدیرعامل شرکت دولتی کودلکو در شیلی، بزرگ‌ترین تولیدکننده مس در جهان هشدار داده که کمبود جهانی فلز سرخ ممکن است تا سال ۲۰۳۲ میلادی به ۸ میلیون تن برسد. کارشناسان برآورد کرده اند، صنعت مس باید بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار هزینه کند تا معادنی راه‌اندازی شود که بتواند کسری عرضه را تا سال ۲۰۳۰ به حداقل برساند.

عکس: روزگار معدن

رتبه هجدهم ایران در تولید مس پالایش شده

در سال ۲۰۲۱ کشور ایران با تولید ۳۰۳ هزار تن کاتد، رتبه هجدهم تولید مس پالایش شده در دنیا را دارا بوده، به طوری که سهم تولید مس ایران در دنیا در این سال ۱.۲ درصد بوده است. همچنین در منطقه آسیا طی سال ۲۰۲۱، ایران رتبه هفتم تولید مس پالایش شده را دارا بوده به طوری که سهم تولید مس ایران از منطقه در این سال ۲.۱ درصد بوده است. با توجه به طرح‌های توسعه و اکتشافات پیش روی شرکت صنایع ملی مس ایران انتظار می‌رود در سال‌های آتی رتبه ایران در آسیا و دنیا بهبود یابد.

جدیدترین تحولات بازار مس

• ارقام اولیه نشان می‌دهد که تولید جهانی معادن مس در سال ۲۰۲۱ به ۲۱.۲ میلیون تن رسیده است. شیلی، بزرگترین استخراج‌کننده مس با تولید ۵.۶ میلیون تن بود.

• تولید کارخانه‌های ذوب در سال ۲۰۲۱ به ۲۱.۴ میلیون تن رسید. چین بزرگ‌ترین تولیدکننده بلیستر واند در سال ۲۰۲۱ بود.

• تولید مس تصفیه شده در سال ۲۰۲۱ به ۲۴.۸ میلیون تن افزایش یافت که شامل ۴.۱ میلیون تن تولید مس تصفیه شده ثانویه (از قراضه) بود. چین بزرگ‌ترین تولیدکننده شناخته شد.

• مصرف مس تصفیه شده (مورد استفاده نخستین کارخانه‌های استفاده‌کننده از مس) در سال ۲۰۲۱ به ۲۵.۳ میلیون تن رسید. چین در سال ۲۰۲۱ بزرگ‌ترین مصرف‌کننده مس تصفیه شده با مصرف ظاهری حدود ۱۳.۹ میلیون تن شناخته شد.

• طبق گزارش انجمن بین‌المللی مس (ICA)، بخش تجهیزات، بزرگترین مصرف‌کننده نهایی مس در سال ۲۰۲۱ بود و پس از آن بخش‌های ساخت‌وساز و زیرساخت‌ها قرار گرفتند.

• کاربردهای جدید مس عبارتند از سطوح لمسی ضد میکروبی، لوله‌های برنجی بدون سرب، سیم مسی با فناوری بالا، مبدل‌های حرارتی و همچنین محصولات مصرفی جدید.

• کدلکو، بزرگترین تولیدکننده مس دنیا و کشور شیلی می‌گوید، کاهش عیار معادن مس، تداوم تولید و سودآوری این شرکت را تهدید کرده و باعث شده تا برنامه تولید مس سال ۲۰۲۲ این شرکت از سقف ۱.۵۱ میلیون تن به ۱.۴۶۵ میلیون تن اصلاح شود. طبق اظهارنظر مدیرعامل کودلکو، کاهش تولید مس این شرکت وارد یک روند بلندمدت شده و نیاز به اجرای طرح‌های ریاضت اقتصادی و صرفه جویی در هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری هدفمند در جهت تداوم سودآوری الزامی است.

عملکرد مس در ۲۰۲۲

• مس معاملات سال ۲۰۲۲ را با ۹۷۲۰.۵۰ دلار آغاز کرد و توانست در کل سه ماهه بالاتر از آستانه ۹۵۰۰ دلار باقی بماند. حمله روسیه به اوکراین در اواخر فوریه، باعث افزایش ابهام در بازارهای جهانی از جمله مس شد. روسیه هفتمین کشور بزرگ مس در جهان از نظر تولید است.

• با وجود مشاهده روند قوی در سه ماهه نخست، نرخ مس در فصل دوم کاهش یافت. بالاترین نقطه سه ماهه دوم در اوایل آوریل بود، در حالی که پس از آن، روند فقط نزولی بود و قیمت‌ها در پایان دوره سه ماهه دوم بیش از ۲۰۰۰ دلار از دست دادند. در مجموع، نرخ مس در سه ماهه دوم ۲۰۲۲ بیش از ۲۰ درصد کاهش یافت و در پایان این دوره به ۸۲۵۸ دلار در هر تن رسید.

• قیمت‌ها در پایان دوره سه ماهه سوم کاهش یافت و ۷۵۶۰ دلار داد و ستد شد که بر این اساس، کاهش بیش از ۶ درصدی برای سه ماهه سوم رقم خورد.

• مس معاملات سه ماهه چهارم را با ۷۵۰۸ دلار امریکا آغاز کرد و اختلالات عرضه در کشورهای تولیدکننده بزرگ پرو و شیلی، تیتر اخبار در آغاز سه ماهه پایانی سال شد. نرخ مس در سه ماهه چهارم به آرامی شروع به افزایش کرد و از مرز ۸۰۰۰ دلار عبور کرد. همچنین در ماه دسامبر در اطراف این سطح قیمتی قرار گرفت. روند دیگری که در سه ماهه چهارم تاکنون مشاهده شده، افزایش پرمیوم مس اروپا به دلیل انتظارات برای افزایش تقاضا و همین طور افزایش هزینه‌های انرژی و حمل‌ونقل بوده است.

• با نگاهی به سال ۲۰۲۳، بانک گلدمن ساکس پیش‌بینی کرده که نرخ مس در ۱۲ ماه آینده به سطوح بی‌سابقه‌ای افزایش یابد و کسری بزرگ در عرضه مس همراه با تقاضای قوی اتفاق بیفتد.

سهم تولید مس تصفیه شده در جهان

در جدول زیر سهم تولید مس تصفیه شده نواحی مختلف دنیا آورده شده است. منطقه آسیا با سهم ۵۹.۷ درصد، بزرگترین تولیدکننده مس تصفیه شده در دنیا است. لازم به ذکر است کشورهای چین، شیلی و ژاپن بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده مس تصفیه شده دنیا هستند.

رتبه	منطقه	۲۰۲۱		۲۰۲۶		درصد رشد تولید سال ۲۰۲۶ نسبت به ۲۰۲۱
		تولید(هزار تن)	سهم تولید جهانی(درصد)	تولید(هزار تن)	سهم تولید جهانی(درصد)	
۱	آسیا	۱۴.۵۷۰	۵۹.۷	۱۵,۴۲۷	۶۰.۰	+۵/۸۸
۲	اروپا	۳,۵۴۶	۱۴.۵	۳,۷۰۴	۱۴.۴	+۴/۴۷
۳	آمریکای مرکزی و جنوبی	۲,۶۹۴	۱۱.۰	۲,۷۰۰	۱۰.۵	+۰/۲۳
۴	آمریکای شمالی	۱,۵۸۷	۶.۵	۱,۵۷۳	۶.۱	-۰/۸۹
۵	آفریقا	۱,۶۱۵	۶.۶	۱,۹۵۹	۷.۶	+۲۱/۲۵
۶	استرالیا	۳۸۲	۱.۶	۳۴۷	۱.۳	-۹/۴۰
	مجموع تولید مس پالایش شده	۲۴,۳۹۴	-	۲۵,۷۱۰	-	+۵/۴

روند یک ساله نرخ قراردادهای نقدی مس بازار لندن را در نمودار زیر مشاهده می کنید:

بررسی وضعیت «فملی»

شرکت ملی صنایع مس ایران، در زمینه استخراج و بهره‌برداری از معادن مس، تولید محصولات پر عیار سنگ معدن و محصولات مسی نظیر کاتد، اسلب، بیلت و مفتول هشت میلیمتری فعالیت می کنید. معادن مس سرچشمه و میدوک درکرمان و معدن مس سونگون در آذربایجان شرقی، از مهم‌ترین معادن متعلق به شرکت به شمار می‌رود. طرح‌های توسعه‌ای شرکت به قرار زیر است:

• تجهیز و بهره‌برداری از معدن دره زار کرمان به ظرفیت ۱۱ میلیون تن خاک سولفوری با عیار ۰/۳۸ درصد و تولید ۱۵۰ هزار تن کنسانتره مس با متوسط عیار ۲۵ مس درصد در سال (پیشرفت فیزیکی تا پایان شهریورماه ۸۳.۹ درصد)

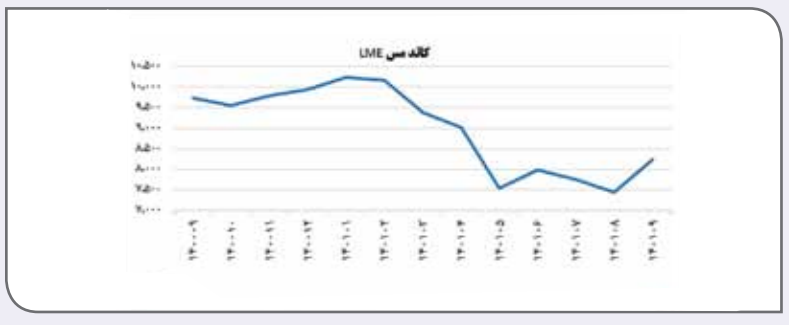
• تجهیز و بهره‌برداری از معدن درآلو کرمان به ظرفیت ۷ میلیون تن خاک سولفوری با عیار ۰/۳۹ درصد و تولید ۱۳۰ هزار تن کنسانتره مس با متوسط عیار ۲۵ درصد مس در سال (پیشرفت فیزیکی تاپایان شهریورماه ۸۵.۸ درصد)

• تجهیز و بهره‌برداری از معدن چاه فیروزه به ظرفیت ۷ میلیون تن با عیار ۰/۴۱ درصد و تولید ۱۰۰ هزار تن کنسانتره مس با متوسط عیار ۲۵ درصد مس در سال (پیشرفت فیزیکی تاپایان شهریورماه ۳۵ درصد)

• استحصال ۱۰۰ هزار تن در سال کاتد مسی سونگون (انتخاب پیمانکار EPC طرح، برگزاری جلسات مدیریتی عقد قرارداد پیمانکار با شرکت یا شرکت‌های صاحب تکنولوژی/بررسی اسکوپ کاری و ماتریس مسئولیت تهیه شده بین پیمانکار و شرکت ENFI/شروع عملیات تجهیز کارگاه پیمانکار)

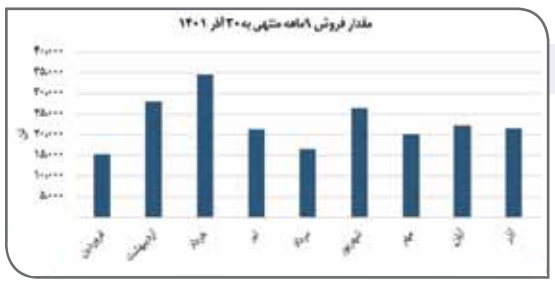
• احداث کارخانه سه هزار تنی هیپ لیچینگ سونگون (پیشرفت فیزیکی تاپایان شهریورماه ۸۱ درصد)

عمده محصولات صادراتی شرکت عبارتند از کاتد و کنسانتره مس که فروش آنها از طریق برگزاری مزایده و یا مذاکره با خریداران خارجی انجام می‌پذیرد. فروش داخلی محصولات عمدتاً کاتد مس، مفتول مسی، کنسانتره فلزات گرانبها و انواع محصولات جانبی بوده که در بازار ایران از طریق بورس کالا انجام می‌گیرد و شرکت‌ها می‌توانند مطابق مقررات و مکانیزم بورس نسبت به خرید محصولات اقدام کنند. مبلغ حاصل از فروش کاتد مس به عنوان محصول اصلی حدود ۹۰ درصد از مبلغ فروش کل شرکت را تشکیل می‌دهد؛ ازاین‌رو صرفا به بررسی تغییرات تولید و فروش این محصول پرداخته شده است.

نمودار زیر وضعیت مقدار فروش ماهانه کاتد شرکت در ۹ ماهه نخست سال ۱۴۰۱ را نشان می‌دهد:

برآورد سود «فملی» در ۱۴۰۱

مقدار فروش فصل زمستان ۱۴۰۱، براساس اطلاعات محقق شده ۹ ماهه و گزارش‌های ماهانه امسال برآورد شده است. بر این اساس: • مقدار فروش داخلی و صادراتی کاتد شرکت برای ۳ ماهه پایانی سال به ترتیب ۴۲، ۴۸۷ و ۳۲، ۵۱۳ تن و برای کل سال مجموع مقدار فروش کاتد شرکت معادل ۲۸۰ هزار تن در نظر گرفته شده است.

• میانگین نرخ دلار نیما برای سه ماهه پایانی سال ۱۴۰۱ معادل ۲۸۵، ۰۰۰ ریال فرض شده است.

• میانگین بهای مس LME در سه ماهه پایانی سال ۱۴۰۱ معادل ۸،۵۰۰ دلار به ازای هرتن در نظر گرفته شده است. همچنین حقوق و عوارض دولتی معادل ۱۰ درصد مبلغ فروش کاتد و ۹ درصد فروش کنسانتره با لحاظ تخفیف ۲۰ درصدی در نظر گرفته شده است.

ریسک‌های تهدیدکننده بورس

یک کارشناس بازار سرمایه با بررسی ریسک‌های تهدیدکننده معاملات بازار گفت: اکنون نرخ دلار و کامودیتی‌ها در راستای منافع شرکت‌ها در حرکت است که در صورت رفع ریسک‌های تهدیدکننده معاملات بازار می‌توان شاهد ایجاد وضعیت خوبی در بازار سهام بود. احسان عسگری در گفت‌وگو با ایرنا به روند اخیر بازار سهام اشاره کرد و افزود: بازار سهام در چند روز گذشته تحت تاثیر نرخ دلار در بازار آزاد، احتمال حذف سیاست «کوپید صفر» در چین و نیز افزایش نرخ جهانی روند رو به رشدی را در پیش گرفت که این روند برای چند روزی در بازار تداوم پیدا کرد. وی اظهار کرد: رشد نرخ جهانی، افزایش نرخ نفت و نیز رشد کامودیتی‌ها مانند نرخ مس در ۲ هفته گذشته باعث شد تا بازار یک روند مثبتی را در پیش بگیرد. عسگری، به ریسک‌های تهدیدکننده معاملات بازار سهام اشاره کرد و گفت: در این زمینه باید منتظر گزارش شرکت‌ها ماند، در یک ماه گذشته بسیاری از شرکت‌های پتروشیمی و شرکت‌هایی که به عنوان سوخت از گاز استفاده می‌کردند به دلیل کاهش سطح مصرف گاز دچار تعطیلی شدند که این امر می‌تواند در روند فروش ماهانه دی ماه و سه ماهه پاییز شرکت‌ها تاثیر منفی بگذارد. این کارشناس بازار سرمایه بیان داشت: بخش عمده‌ای از کاهش فروش‌ها و محدودیت در تولید و فروش می‌تواند به واسطه رشد نرخ دلار و کامودیتی‌ها جبران شود. عسگری خاطرنشان کرد: اگر قرار باشد صنایع به فعالیت خود ادامه دهند و سرمایه‌گذاری جدید در این شرکت‌ها انجام شود، لازم است تا طرح‌ها توجیه اقتصادی کافی و نیز نرخ بازدهی کافی داشته باشند. این کارشناس بازار سرمایه افزود: اکنون شاهد هستیم که بخشی از پتروشیمی به دلیل تعطیلی ایجاد شده تحت تاثیر قطعی گاز در تولید و فروش دچار مشکل هستند. عسگری اظهار کرد: باقی صنایع مانند بانک‌ها و خودروسازان که با محدودیت کمتری در تولید و فروش همراه هستند، در بازه کوتاه مدت سه ماه آینده وضعیت خوبی را برای سرمایه‌گذاری رقم خواهند زد.